

Nisan 2021

İştirakî

*Derleme Dizisi**

BÜYÜK RESETLEME NEDİR?



Büyük Faşist Sıfırlama [3 - 22]
Winter Oak

Distopik Büyük Sıfırlama [23 - 26]
Colin Todhunter

Davos'ta Paydaş Kapitalizmi [27 - 29]
Michael Roberts

Ulusötesi Elit Faşizm [30 - 34]
Ullrich Mies



[istirakiblog](#)



[istiraki.blogspot.com](#)



istiraki@gmail.com

İnsanlık tarihinin değişim, kırılma ve sıçrama anlarının serüveni her daim ekonomik bir modele yaslanır.

Her ekonomik model de kendinden önceki toplumsal, siyasal ve iktisadi ilişkilerin izlerini taşır.

İktisadın bugün geldiği nokta bize şu soruyu sordurmaktadır: **“Kapitalizm ve onun değerler yasası köktenci bir değişime mi uğruyor; yoksa azalan kar oranları karşında sömürü hadlerini artırmak için yeni çözümler mi arıyor?”**

Kapitalistler, kâr ve servet için yarattıkları eşitsizliğin boyutunun farkındalar. Değişim söylemi, binlerce yıllık bilgi birikimi ve teknolojik yığılma yanında; bu farkındalık koşullarında gündeme geliyor.

Kapitalizmin tarihi boyunca, toplumsal kontrol ve güvenlikle başat gelişen teknoloji, bugün tek tek insan bedeninin kontrolüne, yönetilmesine ve transhümanist varlıkların yaratımı düzeyinde arz-ı endam ediyor. Üretim, tüketim ve dağıtım alanlarında alışlagelen uygulamaların **yeniden yaratımı** düşünülüyor. Covid-19 virüsü de bu yeniden yaratıma “denk geliyor”.

Pandemi uygulamaları, köleci toplumun yasalarını aratır hâle gelmiştir. Yeni düzen, tüketen insan anlamında “özgürlükler toplumu”, kendini (ekonomik manada da) gerçekleştiren insan anlamında “şeffaflıklar toplumu” üzerine inşa edilmektedir. Bu kavramlar ve değerler üzerinden de “rıza” yaratılmaktadır. Rıza toplumunun üretimi ve onun ilgili ekonomisinin bir safhası Pandemi ile tamamlanmıştır.

Tam da bu noktada, piyasaya tarafsız bir kavrammış gibi “Dördüncü Sanayi Devrimi” söylemi sürülmektedir.

Peki, çokça adı geçen “Dördüncü Sanayi Devrimi” ile geriye dönüşü olmayan bir çağın açıldığını mı; yoksa sadece kapitalizmin yapısal krizlerinden birinin atlatılmaya çalışıldığını mı anlamalıyız?

“Büyük Resetleme” denilen, meşruiyetini salgın ve onun yarattığı korkuyla sağlayan; bir ayağı “yeşil ekonomi”, bir diğeri “paydaş kapitalizm” söylemlerine basan bu yeni kapitalist girişimi teşhir etmek üzerine mütevazı bir çalışma sunuyoruz.

İlk yazıda, sürecin teorisyenliğini üstlenenlerden Schwab’ın yazdıkları irdeleniyor, kullandığı süslü kavramların gerçek karşılıkları gösteriliyor. İkinci yazıda, modernite diye tarif edilen yeniçağın, sömürgecilikle olan ilişkisine dair sorular sorulup karşılaştırma yapılıyor. Üçüncü yazıda Paydaş Kapitalizme neden ihtiyaç duyulduğu irdelenirken; son yazıda tüm insanlığın nasıl tehdit altında olduğu anlatılıp, direniş için sunulan öneriler sıralanıyor.

İştiraki, yeni dönemi anlamaya, onun cilasını kazımaya ve yaslandığı kavramları deşifre etmeye çağırıyor. Katkı ve itirazlarla beslenmesini umduğumuz derleme dizisinin ilkiyle başlıyoruz.

Derde ve öfkeye selâm ile...

Derde ve öfkeye selâm ile...

Büyük Faşist Sıfırlama



1938'de Ravensburg'da dünyaya gelen Klaus Schwab, Adolf Hitler'in Almanya'sının bir evladı idi. O dönemde Almanya'da, korku, şiddet, beyin yıkama, kontrol, propaganda ve yalanlar, sanayicilik, öjeni, insansızlaştırma, "dezenfeksiyon" ve bin yıl sürecek o ürpertici ve görkemli vizyon üzerine kurulu bir polis devlet rejimi hüküm sürüyordu.

Görünüşe göre Schwab ömrünü, bu kâbusu yeniden icat etmeye ve onu sadece Almanya değil, tüm dünyanın tecrübe edeceği bir gerçekliğe dönüştürmeye çalışmaya adanmış.

Daha da kötüsü, kendisinin de farklı zamanlarda dile getirdiği biçimiyle, sahip olduğu teknokratik faşist vizyon, aynı zamanda çarpık bir transhümanist bir vizyon. Bu vizyon, insanları makinelerle "dijital ve analog hayatın teşkil ettikleri ilginç karışımlar" dâhilinde birleştirmeyi öngörüyor. Bu düzlemde "Akıllı Toz" bedenlerimize nüfuz edecek, böylelikle polis, beyinlerimizi okuma imkânı bulacak.

Schwab ve şürekâsı, bugün Covid-19 krizini demokratik hesap verme zorunluluğunun üzerinden atlamak, muhalefeti hükümsüz kılmak, ajandalarını hızla yürürlüğe koymak ve bu ajandayı kendilerinin "Büyük Sıfırlama" dedikleri süreç dâhilinde insanlığa dayatmak için kullanıyor.

Elbette ki Schwab, klasik manada bir Nazi değil. Onun milliyetçi veya antisemit olduğundan da söz edilemez. Zira Schwab, 2004'te İsrail'in bir milyon dolarlık Dan David Ödülü'nü verdiği bir isim.

*Gelgelelim yirmi birinci yüzyılda
faşizm, farklı politik biçimler
ediniyor ve insanlığın
kapitalizme otoriter araçlarla
uyumlu kılınması için
biçimlendirme projesini
uygulamaya bu biçimler
üzerinden devam ediyor.*

Bugün bu yeni faşizm, küresel yönetim, biyogüvenlik, "Yeni Normal", "Doğa İçin Yeni Düzen" ve "Dördüncü Sanayi Devrimi" kılıfı altında gelişiyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun seksen yaşındaki kurucusu ve icra başkanı Schwab, dev bir ağ üzerindeki bir örümcek gibi, bu matrisin merkezinde oturuyor.

İtalya ve Almanya'daki ilk faşist proje, tamamen bir devlet ve iş dünyasının birleşmesiyle ilgiliydi.

Teorik olarak halkın çıkarına göre hareket eden komünizm, iş dünyasının ve sanayinin devlet tarafından ele geçirilmesini öngörürken, faşizm devleti, zengin seçkinlerin çıkarlarını korumak ve geliştirmek için kullanmakla ilgili bir meseleydi.

Schwab, 1971'de İsviçre'deki Davos'ta her yıl toplanan Avrupa Yönetim Forumu'nu kurduğunda, İkinci Dünya Savaşı sonrası Nazilerden arındırılmış gerçekliğinde bu yaklaşımı muhafaza etmeyi sürdürdü.

O noktada Schwab, "paydaş" kapitalizmini temel alan ideolojisinin savunuculuğunu yaptı. Bu anlayışta işletmeler, devletle sıkı bir iş birliği içine sokuluyorlardı.

Patronların dergisi *Forbes*, "paydaş kapitalizmi"ni "tüm paydaşların, yani müşterilerin, çalışanların, ortakların, patronlar dünyasının, toplamda tüm toplumun ihtiyaçlarının karşılanmasına odaklanmasını öngören bir anlayış" olarak tarif ediyor.

Belirli bir işletme bağlamında bile bu altı boş bir adlandırmadan başka bir şey değildir. *Forbes*'de çıkan makalede de ifade edildiği biçimiyle

“paydaş kapitalizmi”nin, aslında “firmaların parayı icra kurullarına ve paydaşlarına akıtması, bir yandan da kamuoyunun önüne topluma örnek olacak bir tür fedakârlıkla ve topluma karşı aşırı hassas olan bir anlayışla çıkmaya devam edilmesi”nden başka bir anlamı yok.

Oysa genel toplumsal bağlam dâhilinde “paydaş”, esasen berbat ve netameli bir kavramdır, demokrasiye dair her türden düşünceyi çöpe atar, halk idaresini reddeder, neticede şirketlerin çıkarlarının hâkim olduğu bir idareden yanadır.

Artık toplum, canlı bir birliktelik değil, insanî faaliyetin tek geçerli amacının kâr etme becerisi olduğunu söyleyen bir tür işletmedir.

1971 tarihli *Makine Mühendisliğinde Modern İşletme Yönetimi* isimli kitabında ajandasını aktaran Schwab, “paydaş” terimini kullanır ve insanları birer yurttaş, toplumun üyeleri veya özgür bireyler değil, büyük bir ticari işletmenin ikincil katılımcıları olarak tanımlar.

Her insanın amacı, bu işletmenin uzun vadede büyümesini, zenginleşmesini sağlamak, başka bir ifadeyle, kapitalist seçkinlerin servetini koruyup artırmaktır.

Tüm düşünceleri 1987’de açıktan dillendirilmeye başlanır. O yıl Avrupa Yönetim Forumu, Dünya Ekonomi Forumu adını alır.

DEF internet sitesinde kendisini, “kamu-özel sektör arası iş birliği için çalışan bir dünya kürsüsü” olarak tarif etmektedir. Onu hayranlıkla anan isimler, forumun “iş insanları, siyasetçiler, aydınlar ve toplumun diğer liderleri arasında, küresel ajandayla ilgili önemli meselelerin tarif edilmesi, tartışılması ve derinleştirilmesi noktasında ortaklıklar kurduğunu” söylemektedirler.

Dünya Ekonomi Forumu’nun kurduğu bu “ortaklıklar”ın amacı, demokrasiyi hükümsüz kılıp yerine halka değil, yüzde birin idaresine hizmet edecek bir liderliği tesis etmektir. Bu idareye bizim müdahale şansımız olmayacak.

Schwab’ın yazdığı kitaplarda şirketlerden oluşan ağa ve yeşile boyama ile ilgili klişelere başvurulmaktadır.

Yazarın kitaplarında benzer türden boş ifadeler tekrar tekrar dillendirilirler. *Dördüncü Sanayi Devriminin Geleceğinin Biçimlendirilmesi: Daha İyi Bir Dünyanın İnşası İçin Kılavuz* isimli çalışmasında Schwab, paydaşların sürece dâhil olmasından, faydaların dağıtılmasından, sürdürülebilir, zengin ve herkesi kucaklayan bir geleceği koşullayacak ortaklardan dem vurur.[1]

Bu allı pullu lafların ardında paydaş kapitalizmi anlayışı durur. 2020 tarihli Davos konferansında da dile getirilen bu anlayışı asıl motive edense kâr ve sömürüdür.

Örneğin 2016 tarihli *Dördüncü Sanayi Devrimi* isimli kitabında Schwab, çalışma hayatının Uberleşmesinden, bu sürecin şirketlere sunacağı avantajlardan, bilhassa dijital ekonomi sahasında kurulan yeni teknoloji şirketlerinin hızla büyüyeceğinden söz eder:

“Bulut platformları, işçileri serbest çalışan olarak tasnif ettikleri için bugün işçileri asgari ücret, işveren vergileri ve sosyal yardımlar gibi ödemeleri yapma zorunluluğundan kurtarıyor.” [2]

Kapitalistlere has bu duygusuzluk, Schwab’ın çalışma hayatlarının sonuna yaklaşan ve hakkettikleri inlenme imkânına kavuşması gereken insanlara yönelik yaklaşımında da karşılık buluyor:

“Yaşlanma, ekonominin yüzleştiği önemli bir güçlüktür, zira emeklilik yaşları arttıkça ve yaşlılar işgücüne katkı sunmaya devam ettikçe (ki bu, ekonomiye birçok fayda sunan önemli ve zorunlu adımdır) çalışacak yaşta olan nüfus azalır, öte yandan aynı zamanda bakıma muhtaç yaşlıların oranı artar.” [3]

Bu dünyada her şey ekonominin yüzleştiği güçlükler derekesinde ele alınmakta, ekonomik yükümlülükler ve muktedir kapitalist sınıfın ekonomik çıkarları üzerinden değerlendirilmektedir.

Yüzde bir, ilerleme mitini uzun zamandır, tüm insanları bizi sömürmek ve kontrol altına almak için tasarlanmış teknolojileri kullanmaya ikna etmek için kullanılmıştır. Schwab da bu mite başvuruyor ve bu noktada şunu söylüyor:

“Dördüncü sanayi devrimi, 1800’den beri milyarlarca insan için hayatın kalitesini artıran gelişmeyi sürdürme umudumuz konusuna önemli bir kaynağı ifade etmektedir.” [4]

Hatta Schwab, coşa gelip şunları söylüyor:

“Hayatımızda gündelik düzeyde küçük ama önemli bir dizi ayarlamaya tanıklık ediyoruz ve bunları pek de önemli görmüyoruz. Oysa dördüncü sanayi devrimi, ufak bir değişim değil, insanî gelişim sürecinde açılan yeni bir sayfa, birinci, ikinci ve üçüncü sanayi devrimlerinde olduğu gibi bu sefer de sürece olağanüstü bir dizi teknolojiyle kurulan ilişki ve bu teknolojilere erişim imkânının artışı yön veriyor.” [5]

Oysa bilinmeli ki Schwab, teknolojinin ideolojik planda nötr olmadığını gayet iyi biliyor. Kendisinin de ifade ettiği biçimiyle “teknoloji ve toplum, birbirlerini biçimlendiriyor. Her şeyin ötesinde teknolojiler, eşyayı bilme yöntemimizle, karar alma tarzımızla, birbirimizi ve kendimizi tefekkür etme biçimimizle bağlantılı. Teknolojiler kimliklerimizle, dünya görüşlerimizle ve geleceğimizle belirli bağlara sahip. Nükleer teknolojilerden uzay yarışına, akıllı telefonlardan sosyal medyaya, otomobillerden ilâçlara ve altyapıya dek her şey, teknolojilerin sahip oldukları anlam üzerinden politikleşiyor. ‘Gelişmiş’ millet kavramı bile zımnen teknolojilerin benimsenmesine, o teknolojilerin ekonomi ve toplum düzleminde bize ifade ettikleri anlamlara tabi.” [6]

Kapitalistler için teknoloji, toplumsal fayda değil, kârla ilgili. Schwab, bu gerçeği dördüncü sanayi devrimi bağlamında da açık bir biçimde dile getiriyor.

“Dördüncü sanayi devriminin ürettiği teknolojiler yıkıcıdır, sonuçta hissetme, hesaplama, örgütleme, eyleme geçme ve teslimat ile ilgili tarzlarımızı yok ediyorlar. Bu teknolojiler, örgütler ve yurttaşlar için değer yaratma noktasında tümüyle yeni yollar açıyorlar.” [7]

“Değer yaratma” lafının anlamını açıklamak için şu örneği veriyor: “Dron, maliyeti düşük yeni tipte bir çalışan. Bir zamanlar gerçek insanların yaptığı işleri yapıyor.” [8] Devamında ise şunu söylüyor: “Giderek daha akıllı hâle gelen algoritmalar, çalışanların üretkenliğini hızla artırıyor. Örneğin müşterilerle ilişkilere destek sunan canlı sohbet sayısını artıran, giderek o sohbetlerin yerini almakta olan sohbet botlarında bu algoritmalar kullanılıyor.” [9]

Schwab kitabında, kendi inşa ettiği cesur yeni dünyada maliyetlerin nasıl düşürüleceği ve kârların nasıl artırılacağı konusunda bazı ayrıntılar sunuyor:

“Avukatlık, finans analizciliği, doktorluk, gazetecilik, muhasebecilik, sigortacılık veya kütüphanecilik gibi meslekler, beklenenden daha kısa bir sürede otomatikleşecek. Otomatik anlatım üretimi sahasında faaliyet yürüten bir şirketin kurucularından olan Kristian Hammond’ın öngörüsüne göre teknoloji öyle ilerledi ki 2020’lerin ortalarında haberlerin yüzde doksanı bir algoritma ile üretilebilecek, üstelik bu haberlerin büyük bir kısmında algoritmanın tasarlanması dışında insanın parmağı olmayacak.” [10]

Schwab’ın yaşama, çalışma, ilişkilene tarzımızı kökten değiştirecek bir devrimle ilgili bu coşkusu, bahsini ettiği ve zorunlu gördüğü ekonomik gelişmeye dair bilgiden kaynaklanıyor.[11]

Schwab, dördüncü sanayi devrimini ballandıra ballandıra anlatıyor ve onun “insanlığın bugüne dek tecrübe etmediği bir şey” olduğunu söylüyor.[12]

“Milyarlarca insan, cep telefonları üzerinden birbirleriyle bağ kuracak, işlem gücü beklenmedik düzeylere ulaşacak, depolama kapasitesi ve bilgiye erişim imkânları artacak. Teknolojik atılımlar, yapay zekâ, robotlar, nesnelerin interneti, otonom araçlar, üç boyutlu baskı, nanoteknoloji, biyoteknoloji, malzeme bilimi, enerji depolama, kuantum hesaplama ile yeni imkânlar oluşacak. Bu yenilikler,

henüz başlangıç aşamasında olsalar da fiziksel, dijital ve biyolojik dünyada teknolojiler kaynaştıkça daha da gelişecek ve birbirlerini besleyecek.” [13]

Schwab, ayrıca internet destekli eğitimden de bahsediyor. Bu noktada sanal ve artırılmış gerçek kullanımının eğitimle alakalı sonuçların geliştirilmesi sürecine dâhil edilmesi [14], bu unsurların ev, kıyafet, aksesuar, şehirler, ulaşım ve enerji ağlarına yerleştirilmiş sensörlere bağlanması [15], bunlara hayati önemi haiz “veri platformları”nın eklenmesi üzerinde duruyor.[16]

“Her şey, akıllı hâle gelecek ve internete bağlanacak. Bu uygulama hayvanları da kapsayacak, örneğin bir büyükbaş hayvana takılan sensörler, cep telefonu ağı üzerinden birbiriyle iletişim kuracak.” [17]

Schwab, hızlandırılmış aşı üretimini [18] ve “büyük veri teknolojilerini” [19] mümkün kılacak “akıllı hücre fabrikaları” fikrini hayranlıkla anan bir isim. O, bu iki gelişmenin müşterilere ve yurttaşlara hizmet etme noktasında yeni ve yenilikçi yollar sunacağına inanıyor. [20] Dolayısıyla bizim “kişisel hayatlarımızın her yönüyle alakalı bilgileri satma ve onlardan yararlanma üzerinden kâr elde eden işletmelere yönelik itirazlarımıza bir son vermemiz gerektiğini” söylüyor.

“Karar alma noktasında kullanılan verilere ve algoritmalara güven duyulmalıdır. Yurttaşlar, gizlilik hakları konusunda endişe duyuyorlar, bu düşüncüyü değiştirmek için işletmeler ve hukuki yapılar hesap veriyor olmalı.” [21]

Günün sonunda teknolojiyle ilgili tüm bu heyecanın merkezinde kâr veya Schwab’ın tercih ettiği bir kavram olarak, “değer” duruyor.

Ona göre bu blok zinciri teknolojisi, akla hayale sığmayacak sonuçlar doğuracak ve bu zincirde her türden değer değiş tokuşu gerçekleştirilebileceğinden, satılabilir varlıklarda büyük bir patlama meydana gelecek.[22]

“Dağıtık hesap defteri, dijital ürünlerde ve hizmetlerde

gerçekleşecek büyük değer akışlarının ardındaki itici güç olabilir, internete bağlı olan herkesin erişebileceği yeni pazarları kurabilecek güvenli dijital kimlikler temin edebilir.” [23]

Genel anlamda muktedir elitlerin dördüncü sanayi devrimine dönük ilgisinin ana sebebi, “onun tümüyle yeni değer kaynakları üretmesi” [24] ve “zihni üçüncü sanayi devriminde çakılıp kalmış kişilerin hayal bile edemeyecekleri, değer üretecek ekosistemlerin oluşmasını sağlaması”dır.[25]

Dördüncü sanayi devriminin 5G ile birlikte gündeme gelecek olan teknolojileri, özgürlüğümüzü tehdit edecek. Schwab’ın ifadesiyle, “dördüncü sanayi devriminin devreye sokacağı aletler, yeni gözetleme biçimlerini ve sağlıklı işleyen açık toplumlarıyla çelişecek kontrol araçlarını mümkün kılacak.” [26]

Bu tespiti rağmen olumlu laf etmeyi sürdürüyor ve sensörlerin, kameraların, yapay zekânın, yüz tanıma yazılımının bütünleşmesi ile birlikte suç oranlarının düşeceğini söylüyor.[27]

Schwab, bu teknolojilerin bugüne dek aklımıza özel olan alana sızacağından, düşüncelerimizi okuyacağından ve davranışlarımızı etkileyeceğinden söz ediyor.[28]

“Bu sahada elimizdeki imkânlar ve beceriler arttıkça emniyet teşkilâtları ve mahkemeler, bu teknikleri suç işleme ihtimallerinin sınırlarını tayin etmek, suçu değerlendirmek, hatta insanların beyinlerindeki hatıralardan yararlanmak için kullanmak isteyecekler. Hatta gün gelecek, bir ülkenin sınırından geçerken kişilerin güvenlik konusunda yol açtığı riski değerlendirmek için detaylı bir beyin taraması yapılacak.” [29]

Kimi noktalarda Schwab, bilim kurgu filmlerini andıran bir gelecek tahayyül ediyor: “İnsanlar, uzayda uzak noktalara seyahat edecek, nükleer füzyon gerçekleştirilecek, bunlar sıradanlaşacak.” [30] Hatta “bir gün insanlar, zamandan kazanmak adına sosyal medya mesajlarını salt düşünerek yazıya aktaracak.” [31]

Uzay turizminden [32] söz eden yazar, “dronlarla kaplı dünyanın yeni imkânlar sunduğunu söylüyor.”[33]

Ama Schwab’ın kitaplarını okuyanlar, ilk başta yüzlerinde beliren gülümsemenin bir süre silindiğini fark ediyorlar.

Asıl mesele şu: yeni yeni kurulmakta olan yeni dünya düzeninin merkezinde duran bu nüfuzlu isim, doğal ve sağlıklı insan hayatına ve insan toplumuna son vermeyi düşleyen bir transhümanist.

Schwab çalışmalarında sürekli bu mesajı yineliyor, sanki bizlerin bu ikazı gerektiği şekilde aldığımızdan emin olmak istiyor.

“Biyoteknolojiden yapay zekâya, dördüncü sanayi devriminin sebep olduğu, akıllara durgunluk veren tüm bu yenilikler, insanın anlamını yeniden tanımlıyorlar.

Gelecek, insanın anlamıyla ilgili anlayışımızı hem biyoloji ve hem de sosyoloji düzleminde değiştirecek.” [35]

“Hâlihazırda nöroteknolojiler ve biyoteknolojiler dâhilinde yaşanan ilerlemeler, bizi insan olmak ne demek sorusunu sormaya zorluyor.” [36]

Dördüncü Sanayi Devriminin Geleceğini Biçimlendirmek isimli çalışmasında meseleyi daha ayrıntılı ele alıyor:

“Dördüncü sanayi devriminin ürettiği teknolojiler, fiziksel dünyanın parçası olmaya devam edecek ve giderek bizim birer parçamız hâline gelecekler. Hatta bugün bazılarımız, akıllı telefonların bizim birer uzantımız olduğunu görüyor. Giyilebilir bilgisayarlardan tutun da sanal gerçeklik başlıklarına kadar birçok cihaz, yakında bedenimizin ve beynimizin içine yerleştirilir hâle gelecek. Dış iskelet ve protez, fiziksel gücümüzü artıracak, nöroteknolojideki ilerlemelerle bilişsel becerilerimizi geliştirecek. Kendi genlerimizi ve

çocuklarımızın genlerini manipüle edeceğiz. Bu gelişmeler, önemli soruları da gündeme getirecek: İnsanla makine arasındaki ayrım çizgisini nereden çekeceğiz? İnsan olmak ne demektir?” [37]

Bu kitapta bir bölümün başlığı, “İnsanı Değiştirmek”. Burada Schwab, “bizim birer parçamız hâline gelecek yeni teknolojilerin sunacağı imkânlar”ı öve öve bitiremiyor, “doğamızı yeniden tanımlayacak, dijital ve analog hayatın teşkil ettikleri ilginç karışımları içeren sayborglar üzerine kurulu bir gelecek”ten bahsediyor.[38] “Bu teknolojiler, kendi biyolojimiz dâhilinde işleyecek ve dünyayla bağ kurma biçimimizi değiştirecek. Bunlar aklın ve beden sınırlarını aşacak, fiziksel becerilerimizi artıracak, hatta hayatın üzerinde kalıcı etkiler bırakacak.” [39]

Beden sınırlarını ihlal konusunda Schwab kendisini aşıyor, hatta “bedenlerimizin deri denilen sınırlarını aşan, implant edilebilen mikroçiplerden, akıllı dövmelemlerden, biyolojik hesaplamadan ve kişiye özel olarak tasarlanmış organizmalar”dan söz ediyor.[40]

Şunları söylerken muhtemelen ağız kulaklarına varıyordu: “İnsanda yaygın olarak görülen bağırsak bakterilerine sensörler, hafıza düğmeleri ve devreler kodlanabilir” [41] böylelikle “Akıllı Toz, her biri toz tanesinden küçük antenli bilgisayarlar, beden içerisinde organize olabilirler” ve “vücuda yerleştirilmiş cihazlar, sözel olarak ifade edilen düşüncelerle ifade edilmemiş düşünce veya ruh hâllerinin gömülü akıllı telefon aracılığıyla, beyin dalgalarını ve diğer sinyalleri okumak suretiyle iletişim kurmasına katkı sunar.”[42]

Schwab’ın dördüncü sanayi devrimi ile inşa edilecek dünyasında ufukta görünen gemi ise “sentetik biyoloji”dir. Bu gemi sayesinde dünyanın başındaki teknokratik kapitalist yöneticiler, DNA yazarak organizmaları ihtiyaçlara uyarlama imkânı bulacaklar.[43]

İnsanların beyne yerleştirilmiş, tümüyle yapay hafızalara sahip olmasını mümkün kılacak nöroteknoloji fikri, midemizin bulanmasına neden olacak bir fikirdir. Bu sayede “beyinlerimizin kortikal modemler,

implantlar ve nanobotlar aracılığıyla sanal gerçekliğe bağlanması ihtimali gündeme gelecektir.”[44]

Asıl rahatsız edici olansa tüm bunların kâr için yanıp tutuşan kapitalistlerin çıkarına olduğu gerçektir. Zira “yeni endüstrilerin ve sistemlerin temel amacı, değer yaratmaktır. Dördüncü sanayi devriminde yeni değer sistemleri oluşturma fırsatı, bu türden gelişmelere bağlıdır.” [45]



“Organik dokuların biyolojik basımı” [46] veya “hayvanların ilaç ve başka türden tedavi biçimleri üretecek şekilde yapılandırılması” [47] konusunda ne söylenebilir?

Bu konulara ahlakî planda itiraz eden var mı?

“Hemofili hastalarında eksik olan kan pıhtılaştırıcı unsur, yakın gelecekte ineklerden elde edilebilecek. Araştırmacılar, domuzların genomunu değiştirmeye başladılar bile. Burada amaç, insana yerleştirilecek organların yetiştirilmesi.” [48]

İşler giderek rahatsız edici bir hâl alıyor. Schwab’ın doğduğu Nazi Almanyası’nda öjeni programı gündeme geldiği günden beri herkes, bu bilimin haddini aştığını söylüyor.

Ama bugün Schwab, öjeninin dirildiğini düşünüyor ve onun genetiğin kurgulanması noktasında kullanılacağını söylüyor:

“İnsan genomunun embriyo içerisinde tam netlikle yönlendirilmesi artık mümkün. Bu da şu anlama geliyor: gelecekte tasarımcı bebekler karşımıza çıkacak ve bu bebekler, belirli özelliklere sahip olacaklar veya belirli hastalıklara yakalanmayacaklar.” [49]

2002 tarihli transhümanist risalesi *Ben Sayborg*’da Kevin Warwick şu tür bir tahminde bulunuyor:

“İnsanlar ileride, geleceğin makineleriyle bütünleşerek onların sunduğu süper zekâ ve ekstra becerilerle güçlenecek. Bilim kurgu dünyasının ‘sayborg’ olarak bildiği yeni insan türleri gelişecek. Bu, herkesin sayborg olacağı anlamına gelmiyor. Mevcut hâlinizden memnunsanız, o şekilde yaşamaya devam edebilirsiniz. Ama şimdiden uyarım ki yıllar önce insanların şempanze kuzenlerimizden ayrışmasında olduğu gibi sayborglar da insanlardan ayrışacak. İnsan kalanlar, muhtemelen alt tür hâline gelecekler. Onlar, pratikte geleceğin şempanzeleri olacak.” [50]

Schwab da doğusunda ayaktakımı olan insanlardan ayrılmış suni insanüstü (*transhuman*) elitlerin geleceğinden dem vuruyor:

“Bugün insanların kendilerini sürekli adapte etmek zorunda kalacakları radikal bir sistem değişikliğinin eşliğinde bulunuyoruz. Sonuç olarak ileride kutuplaşma düzeyi artacak ve bu kutuplaşma, değişimi kabul edenlerle ona direnenler arasında cereyan edecek.

Bu da toplumsal eşitsizliği aşan başka türden bir eşitsizliğe yol açacak. Söz konusu ontolojik eşitsizlik, kazananlarla kaybedenleri birbirinden ayırarak.

Kazananlar, kaybedenlerin mahrum olacakları, genetik mühendisliği türünden, dördüncü sanayi devriminin belirli kesitlerinin yol açtığı radikal insanî ilerlemeden istifade edebilecekler. Bu da sınıfsal çatışmalara, daha önce tanık olmadığımız türden kapışmalara yol açacak.” [51]

Schwab, ta 2016 yılında “büyük dönüşüm”den söz ediyordu.[52] Anlaşılan o ki beyefendi, öjeniden ilham alan, hile, gözetim, kontrol ve aşırı kâr üzerine kurulu transhümanist dünyasını inşa edebilmek için elindeki tüm gücü kullanmaya kararlı.

Ama Schwab, bir yandan da sınıf çatışmalarından bahsediyor ve toplumsal direniş ihtimaline ilişkin endişelerini dile getiriyor.[53] Hatta teknolojilerin halktan büyük bir direnç göreceğini söylüyor.[54]

Schwab’ın her yıl örgütlediği Davos toplantıları, uzun zamandır antikapitalist gösterilerle karşılanıyor. Radikal solun bugün elini kolunu kıpırdatamayacak durumda olmasına rağmen Schwab, projesinin yeni ve belki de kapsamı daha da genişlemiş bir itirazla yüzleşeceğini görüyor, “öfke, korku ve politik tepki”ye sebep olacağını düşünüyor.[55]

Son kitabında Schwab, bir tarihsel bağlam sunuyor ve “küreselleşme karşıtlığının 1914 ve 1918 civarı güçlü iken 1920’lerde zayıf olduğunu, Büyük Buhran sonucu otuzlarda yeniden canlandığını” söylüyor.[56]

Schwab’a göre 2000’lerin başında “küreselleşmeye yönelik politik ve toplumsal tepki, iyice güçlendi.” [57] Toplumsal huzursuzluk, son iki yıl içerisinde dünya genelinde arttı. Bu noktada Schwab, Fransa’da görülen Sarı Yelekliler hareketine işaret ediyor ve aynı şeylerin yaşanabileceğini, benzer bir karanlık senaryoya tanıklık edilebileceğini söylüyor.[58]

Peki dürüst bir teknokrat, dünya kamuoyunun onayı olmaksızın, kendi gelecek tasarısını cümle âleme nasıl duyurmalı? Schwab ve milyarder dostları, bize istedikleri toplum modelini nasıl dayatmalı?

Bu noktada yüzde birin elindeki akademinin ve medyanın yaydığı propaganda, onların çok sevdiği tabirle “anlatı” meselesi, devreye giriyor.

Schwab’a göre muhtemelen insanlığın büyük bir kısmı dördüncü sanayi devrimini kabullenmeyecek, zira dünya, bu dünyanın sunduğu imkânları ve fırsatları aktaran tutarlı, pozitif ve müşterek bir anlatıdan yoksun. Böylesi bir anlatı, farklı türde bireylere ve topluluklara söz, yetki, karar verme ve halkın yaşanan köklü değişimlere yönelik tepkilerine mani olma noktasında önemli.” [59]

Schwab sözlerine şunları ekliyor:

“Dolayısıyla akademinin, siyasetin, toplumun, milletin ve sanayinin sınırlarını aşan, çok sayıda paydaşın kuracağı iş birliğindeki enerjiye ve dikkate yatırım yapmak, çok önemli bir meseledir. Burada kurulan ilişkiler ve birlikler, pozitif, müşterek, umut aşılayan anlatılar üretmeli, bireylerin ve grupların yaşanan dönüşüm sürecine katılımını mümkün kılmalı, onların bu süreçten istifade etmelerini sağlamalıdır.” [60]

Bu noktada dördüncü sanayi devriminin ürettiği teknolojilerin dünyaya en kısa sürede yerleştirilmesi ile ilgili gerekçeleri sunmak için bir şeyler söylenmeli.

Tam da bu sebeple Schwab, dünya nüfusunun yarısından fazlasının, yaklaşık 3,9 milyar insanın internete erişiminin olmamasına hayıflanıyor.[61] Gelişmekte olan ülkelerin nüfusunun yüzde 85’i internetsiz, dolayısıyla onlara ulaşmak mümkün değil. Gelişmiş ülkelerde bu oran, yüzde 22.

Dördüncü sanayi devriminin asıl amacı, bu halkları küresel tekno-emperyalizm aracılığıyla kâr elde etmek adına sömürmek. Ama propaganda dâhilinde dillendirilen anlatının mevcut planı insanlara satabilmesi için bu gerçeğin asla dillendirilmemesi gerekiyor.

Bunun yerine Schwab gibiler, “tüm paydaşlara gelir, fırsat ve özgürlük gibi ekonomik ve toplumsal değerleri dağıtma işini görecek

teknolojiler ve sistemler geliştirdiklerini” söylüyorlar.” [62]

Schwab, kendisini liberal değerlerin bekçisi olarak takdim ediyor ve bu bağlamda şunları söylüyor:

“Herkesi kucaklayan düşünceler geliştirmek, yoksulluğu ve marjinal toplulukları çözüme kavuşturacağımız bir sapmamış gibi görmemeyi gerekli kılıyor. Bu tarz düşünceler, bize ait imtiyazların onların çilesi ile aynı düzlemde durduğunu görmeye zorluyor. Gelir ve haklar önemli ise de mesele, bunların sınırlarını aşılıyor. Paydaşların sürece dâhil edilmeleri ve süreçten elde edilecek faydaların herkese dağıtılması, herkesin özgürlük alanını genişletiyor.” [63]

Bu türden yalan anlatılar, yurttaşların emperyalist programı desteklemelerini sağlamak için kullanılıyorlar. Aynı tekniğe iklim değişikliği konusunda da başvuruluyor.

Doğal olarak Schwab, Greta Thunberg’in en önemli fanlarından biri. Stockholm’daki tek kişilik eyleminden sonra Thunberg, Davos’ta konuşma imkânı bulmuştu.

Schwab, aynı zamanda Doğa İçin Yeni Düzen önerisine destek sunan bir isim. 2011’de Schwab, Dünyaya Şekil Verenler isimli bir gençlik örgütü kurdu. Aynı örgüt, 2019’da Davos’ta Gezegen İçin Ses Çıkart isimli kampanyayı başlattı. Gazeteci Cory Morningstar, bu kampanyayı “şirketlerin kötülüklerini iyiymiş gibi gösterme çabası” olarak tarif ediyor.

2020 tarihli kitabında Schwab, gençlik aktivizmini kapitalist amaçlar doğrultusunda nasıl kullandığını ortaya koyuyor.

“Gençlik aktivizmi dünya genelinde artıyor, sosyal medya bu tür aktivizmi devrimleştiriyor, gençleri eskiden imkânsızmış gibi görünecek düzeyde harekete geçiriyor. Gençlik aktivizmi, kurumsallaşmamış politik katılım, gösteri veya eylem gibi farklı biçimler alabiliyor. İklim değişikliği, ekonomik reformlar, cinsiyet eşitliği ve LGBTQ hakları gibi farklı meselelere eğilebiliyor.

Genç nesil, toplumsal değişimin öncüsü. Onun değişimin katalizörü, Büyük Sıfırlama için gerekli kritik momentumun kaynağı olacağına hiç şüphe yok.” [64]

Schwab’ın önerdiği ultra-endüstriyel geleceğin yeşille, çevrecilikle bir alakası bulunmuyor. Onun asıl ilgilendiği husus doğa değil, “doğal sermaye”, “yeşile ve gelişme ihtimali bulunan toplumsal piyasalara yönelik yatırımlara sunulacak teşvikler”. [65]

Dördüncü Sanayi Devrimi isimli çalışmasında belirttiği üzere kirlilik kâr demek, çevre krizi ise yeni bir iş fırsatı:

“Bu yeni devrimci endüstriyel sistemde sera gazı salan bir kirleticiden gelen karbondioksit, ticari bir varlığa dönüşüyor. Karbon yakalama ve depolama üzerine kurulu ekonomi, maliyetli olmaktan çıkıyor, ayrıca kirlilik sayesinde karbon yakalama ve karbon kullanan üretim tesisleri kârlı hâle geliyorlar. Daha da önemlisi bu sayede şirketler, hükümetler ve yurttaşlar, pratikte doğal sermaye üretme stratejileriyle tanışıyorlar, doğal sermayeyi zekice ve yenileyici bir üslup dâhilinde kullanma imkânı buluyorlar, böylece üretim ve tüketim sürdürülebilir kılınıyor, ayrıca tehdit altındaki bölgelerin ıslahı noktasında biyolojik çeşitlilik kendisine alan buluyor.” [66]

Schwab’ın endüstriyel kapitalizmin doğal dünyaya verdiği zararlara sunduğu çözümler, bizatihi aynı zehri içeriyor.

Jeomühendislik, Schwab’ın en sevdiği konulardan biri:

“Sunulan öneriler arasında güneş ışınlarını başka yöne çevirmek için stratosfere devasa aynalar yerleştirme, yağışları artırmak için atmosferi kimyasal açıdan besleme, havadaki karbondioksiti alacak büyük makineler konuşlandırma gibi hususlar yer alıyor.” [67]

Bu tespitlerine şunu ekliyor:

“Nanopartiküller ve benzer türde geliştirilmiş materyaller türünden, dördüncü sanayi devrimi teknolojilerinden oluşan bileşmeler aracılığıyla yeni yaklaşımlar geliştiriliyor.” [68]

Doğa İçin Yeni Düzeni destekleyen tüm işletmeler ve kapitalizm yanlısı STK'lar gibi Schwab da nihayetinde alabildiğine çevre düşmanı ve onunla alakasız bir isim.

Ona göre “temiz ve sürdürülebilir enerji, nihayetinde nükleer füzyon meselesini içeriyor.”[69] Bu noktada gelecekte internet erişimi bulunmayan dört milyar insanın bağlanma imkânına kavuşmasını sağlayacak iletişim yollarının tüm gezegeni kuşatacağını söylüyor.[70]

Schwab, genetiğiyle oynanmış gıdaların önüne duvar ören bürokrasiyi ağır bir dille eleştiriyor ve “dünya genelinde gıda güvenliğinin ancak eldeki GDO'lu gıda ürünleriyle ilgili mevzuatın gen düzenleme çalışmalarının kesin, verimli ve güvenli mahsul iyileştirme yöntemi sunduğuyla ilgili hakikati dikkate alması durumunda sağlanacağını” söylüyor.[71]

Schwab'ın tahayyül ettiği yeni düzen, tüm dünyayı kucaklıyor. Dolayısıyla bu düzenin tesisi için küresel yönetim zaruri. “Önerilen ve tercih edilen geleceğin gündeme gelebilmesi için küresel yönetim meselesi iyileştirilmeli.” [72] “Bu noktada etkin küresel yönetim biçimi geliştirilmeli.” [73]

Schwab'a göre bugünkü sorun, “küresel düzen eksikliği”. [74] Dolayısıyla “Dünya Sağlık Örgütü, sınırlı ve giderek azalan kaynaklarla idare etmek zorunda kalıyor.” [75]

*Schwab demek istiyor ki
öngördüğü dördüncü sanayi
devrimi ve büyük sıfırlama
üzerine kurulu toplum, ancak bu
işlemler dünyanın her yerine
aynı anda dayatılması
durumunda işe yarayacak, aksi*

*takdirde insanlık, “küresel
sorunları ele alma ve onlara
cevap bulma çabalarımız
dâhilinde felç geçirecek.” [76]*

Şu gerçeği Schwab da kabul ediyor: “Özetle küresel yönetim meselesi, diğer tüm meselelerin birbirine bağlandığı ana bağlantı noktası olarak görülmeli.” [77]

Tüm dünyayı kucaklayan imparatorluk, herhangi bir halkın kendi yürüyeceği yola demokratik şekilde karar vermesi gerektiği fikrine hiç sıcak bakmıyor. Bu bağlamda Schwab şu uyarı yapıyor: “Küresel normlardan kopan milletler, yeni dijital ekonomi sürecinde nal toplama, geride kalma riskiyle karşı karşıya kalıyorlar.” [78]

Her türden özerklik ve halka ait şeyler, Schwab'ın emperyalist bakış açısına göre tehdit olarak görülüyor. Dördüncü sanayi devrimi koşullarında bu özerkliğin ve halka ait şeylerin yok edilmesi gerekiyor.

“Eskiden bireyler, kendi hayatlarını büyük ölçüde belirli bir yerle, etnik grupla, kültürle, hatta bir dille tanımlarlardı. İnternetin gelişmesi ve başka kültürlerle ait fikirlerle tanışılması sayesinde kimlikler eskiye kıyasla daha fazla mübadele edilme imkânı buluyorlar. [...] Tarihsel göç yollarına düşük maliyetli internet bağlantısının eşlik etmesi sayesinde aile yapıları yeniden tanımlanıyor.” [79]

Schwab'a göre gerçek demokrasi de aynı kategori dâhilinde ele alınmalı. Schwab, birçok insanın kendi hayatlarını yok edecek ve onları sömürü üzerine kurulu küresel tekno-faşist sistemde köleleştirecek, böylece kendilerine konuşma şansı bırakmayacak planlara uyum göstermeyeceğini gayet iyi biliyor.

Bu nedenle Schwab, geliştirdiği proje dâhilinde “paydaş” kavramına özel önem veriyor. Yukarıda da ele alındığı biçimiyle bu anlayış, demokrasiyi inkâr ediyor ve çözüm yolu bulmak için paydaş gruplarına ulaşma fikri üzerinde duruyor.[80] Bu yaklaşıma göre kamuoyunun, halkın sürece

katılımı yüzeysel olacaktır. Ajanda önceden belirlenmiştir, kararlar perde gerisinde zaten alınmıştır. Bu gerçeği Schwab da kabul ediyor:

“İleride düzenleyiciler, STK’lar, profesyoneller ve bilim insanları arasında belirli bir güven iklimi oluşturacak karşılıklı anlayışı güvence altına almak için tüm paydaşların yeniden diyalog içine girmelerini sağlamak gerekiyor. Bu noktada kamuoyu da dikkate alınmalı, zira toplumu, bireyleri ve kültürleri etkileyecek biyoteknolojik gelişmelerin demokratik yoldan biçimlendirileceği sürece kamuoyu da katılmalı.” [81]

Demek ki kamuoyu ikincil bir unsur olarak dikkate alınmalı, ona danışılmamalı, sadece dikkate alınmalı! Halkın, *demosun* rolü, salt biyoteknolojik gelişmelerin biçimlendirileceği sürece katılmaktan ibaret olacak. Paydaş denilen formülün önceden sunduğu önermeler sayesinde halkın biyoteknolojik gelişmeler denilen fikre itiraz etme ihtimali ortadan kaldırılmalı.

Schwab, *Dördüncü Sanayi Devriminin Geleceğinin Biçimlendirilmesi* isimli çalışmasında da benzer bir mesaj iletiyor.[82] Orada da teknolojik tiranlığa itiraz edilemeyeceği, onun durdurulamayacağı, sadece biçimlendirilebileceği üzerinde duruyor.

Schwab çalışmalarında “sistemsal liderlik” tabirini, bize “hayır” deme şansı bırakmayan, yüzde birin kendi ajandasını herkese dayattığı, anti-demokratik bir yol olarak tarif ediyor.

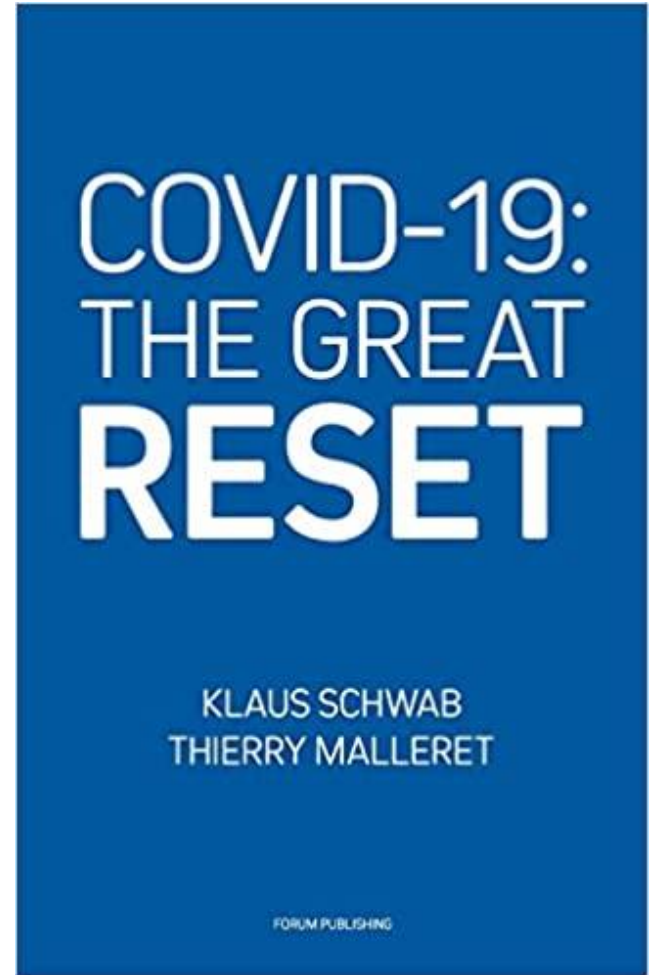
“Sistemsal liderlik, değişim konusunda müşterek bir vizyon ortaya atıyor. Bu vizyonla dünya toplumundaki tüm paydaşların birlikte çalışmalarını öngörüyor. İlgili vizyona göre hareket edildiğinde sistem herkese fayda sağlıyor. Sistemsal liderlik, bireyler, şirket yöneticileri, sosyal medya fenomenleri ve siyasetçiler dâhil her türden paydaşın eylemine ihtiyaç duyuyor.” [83]

Schwab, başkalarının “totalitarizm” demeyi tercih ettiği, “insanî varoluşun sistemsal yönetimi” [84] dediği, yukarıdan aşağıya doğru

işleyen kontrol mekanizmalarını öngören bir düzene işaret ediyor.

İtalya ve Almanya’daki tarihsel faşizmin ayırt edici özelliklerinden biri de onun demokrasi ve politik özgürlükçü hareketin, faşistlerin dilinde “Millet” olarak ifade edilen muktedir sınıfa dayattığı sınırlamalara karşı gösterdiği sabırsızlıktı.

Şimdi tüm bu sınırlamalar, hızlandırılmış “modernleşme” sürecinde gerekli olan yıldırım harekâtının gerçekleştirilebilmesi adına, ortadan kaldırılıyor.



Schwab, “çevik yönetim” talebinde bulunuyor ve “teknolojik gelişimin hızının ve teknolojilerin sahip olduğu özelliklerin sayısının geçmişin siyasetçilerini ve siyasi süreçleri yetersiz kıldığını” söylüyor.[85]

“Yeni teknolojilerle başa çıkacak yönetim modellerini reforma tabi tutma fikri, yeni bir fikir değil. Bugün yeni üretilen teknolojilerin gücü karşısında bu modeller, acilen reforme edilmeliler. [...] Çevik yönetim anlayışı, teknolojilerdeki ve onları

benimseyen özel sektördeki çabukluk, akışkanlık, esneklik ve uyum sağlama becerisiyle örtüşen bir anlayış.” [86]

Esasen “yeni teknolojilerle başa çıkacak yönetim modellerini reforma tabi tutma fikri”, asıl oyunu açık ediyor. Zira faşizmde toplumsal yapılar, yeniden icat edilmeli ve bu yapılar, kapitalizmin gerekliliklerine ve onun kârı artıran teknolojilerine uyum sağlayabilmeli.

Schwab, “çevik yönetim”in siyaset laboratuvarlarının oluşturulacağı süreci içereceğini söylüyor: “Hükümet bünyesinde belirli ilkeleri kullanarak yeni siyaset yöntemleri geliştirme konusunda deneyler yapma yetkisini haiz korunaklı alanlar bulunmalı.” Ayrıca “tekrarlanabilen, sektörleri dikine kesen, esnek yaklaşımları kullanan yönetmelikler geliştirmek için havuzlar oluşturmaları konusunda hükümetler ve şirketler arası işbirliği teşvik edilmeli.” [87]

Schwab’a göre devletin rolü, kapitalistleri incelemeye tabi tutmak değil, kapitalistlerin amaçlarına hizmet etmek üzerine kuruludur. Devletin hayatlarımızın şirketlerin eline geçmesi noktasında oynadığı role destek sunan bir isim olarak Schwab, düzenleyicilik rolünü es geçiyor ve onun kârın özel sektör içerisindeki akışını yavaşlatacağını düşünüyor. Schwab, piyasalarda rekabet eden özel düzenleyicilere ait ekosistemlerin geliştirilmesi fikrini tam da bu sebeple savunuyor.[88]

2018 tarihli kitabında beyimiz, sinir bozucu bulduğu yönetmelikler meselesini tartışıyor, veri ve gizlilik bağlamında “bu sınırların en iyi nasıl aşılacağı” üzerinde duruyor.

Bu noktada Schwab karşımıza, “acil durumda camı kırarak özel-kamu veri paylaşma anlaşmaları” önerisi ile çıkıyor. Bu anlaşmalar, pandemi türünden, önceden kabul edilmiş acil durum koşullarında devreye giriyorlar, gecikme sürelerini kısaltıp ilk müdahale ekiplerinin koordinasyonunu artırıyorlar ve geçici süre olağan koşullarda kanuna aykırı olan veri paylaşımına izin veriyorlar.[89]

Tuhaf değil mi? Tam iki yıl sonra pandemi gündeme geliyor ve bu önceden kabul edilmiş acil durum koşulları, gerçeklik hâlini alıyor.

Bu gelişme, Schwab’ı hiç şaşırtmamış olmalı. Zira başında bulunduğu Dünya Ekonomi Forumu, Ekim 2019’da *Etkinlik 201* isimli konferansa ev sahipliği yapıyor ve bu etkinlikte kurgusal koronavirüs pandemisi modelleniyor.

Hiç vakit kaybetmeden Thierry Malleret ile birlikte *Covid-19: Büyük Sıfırlama* kitabını yazıyor. Kitap, *Monthly Barometer* dergisinde “özel yatırımcılara, CEO’lara kanaat oluşturuculara ve karar alıcılara kısa ve öngörülerle yüklü bir analiz sunuyor.” [90]

Temmuz 2020’de yayımlanan kitap, pandemi sonrasında dünyanın nasıl görüneceği, görünmek zorunda kalacağı ile ilgili fikirlere yer veriyor.[91]

Yazarlar, Kovid-19’un son iki bin yıl içerisinde dünyanın gördüğü, ölüm oranı en düşük pandemilerden biri olduğunu kabul ediyorlar ve “bu virüsün sağlık ve ölüm konusunda yol açtığı sonuçların önceki pandemilere kıyasla az zararlı olduğunu” söylüyorlar.[92]

“Virüs, varoluşsal bir tehdit değil, onlarca yıl dünya nüfusu üzerinde kalıcı bir iz bırakacak bir şok olarak da görülemez.” [93]

Ama ne var ki bu “az zararlı” hastalık, Büyük Sıfırlama bayrağı altında eşi benzeri görülmemiş bir toplumsal değişim için bir bahane olarak kullanılıyor.

Yazarlar Kovid-19’un önemli bir “şok”a sebebiyet vermeyeceğini açıktan beyan etmelerine rağmen krizin geniş etkisini tarif etme noktasında sürekli aynı terime başvuruyorlar.

Schwab ve Malleret, Kovid-19’u, toplumlarımızı aniden ve önemli ölçüde değiştirecek uzun olaylar dizisi içine yerleştiriyor.

Yazarlar, bu olaylar dizisi bağlamında bilhassa İkinci Dünya Savaşı üzerinde duruyorlar:

“İkinci Dünya Savaşı, tam da dönüştürücü dediğimiz türden bir olaydı. Bu savaş, sadece dünya düzenini ve dünya ekonomisini

kökten değiştirmekle kalmadı, aynı zamanda yeni politikalar ve toplum sözleşmesi hükümleri için yolu açacak olan toplumsal tutum ve inanç değişikliklerine yol açtı (örneğin kadınlar, seçmen olmazdan önce işgücüne katıldılar.) Ama bir yandan da pandemi ile savaş, kimi yönlerden birbirlerine benzemiyorlar. Ama gene de her ikisi de dönüştürücü güç konusunda benzer niteliklere sahipler. Pandemi ve savaş, önceden hayal bile edilemeyen dönüşümlere sebebiyet verecek kriz olma potansiyeline sahipler.” [94]

Schwab ve Malleret, bir yandan da komplo teorisyenlerinin yanına oturup Kovid-19 ile 11 Eylül’ü kıyaslıyor:

“11 Eylül 2001’deki terörist saldırılardan sonra yaşanan, tam da buydu. Tüm dünya genelinde kameralar, elektronik kimlik kartları, çalışanların veya ziyaretçilerin bina giriş çıkışlarında kart basması gibi yeni güvenlik tedbirleri hâkim hâle geldi. O dönemde bu türden tedbirler aşırı kabul ediliyordu, ama bugün her yerde kullanılıyor ve ‘normal’ kabul ediliyorlar.” [95]

Bir zalim, halkının görüşlerini dikkate almadan onu yönetme hakkı olduğunu söylediğinde çıkıp kendi diktatörlüğünü “ben eğitilmiş ve aydınlanmış olduğum için bunu yapmaya hakkım var” diyerek meşrulaştırmak ister.

Aynı durum Schwab’ın büyük sıfırlaması ile kurulacak, Kovid’in tetiklediği zalim düzen için de geçerlidir. Yazarların kitabı, tam da bu noktada “aydınlanmış liderlik” tabirini kullanmaktadır:

“İklim değişikliğiyle mücadelenin ön cephesinde faaliyet yürüten kimi liderler ve karar alıcılar, pandeminin yarattığı şoktan faydalamp çevre konusunda kalıcı ve kapsamlı değişiklikler yapmak isteyebilirler. Bu insanlar, pratikte krizin heba olmasına izin vermeden pandemiye hayır için kullanacaklardır.” [96]

Küresel kapitalizmi yöneten elit tabakası, tam da onu yapıyor, “paniğin sebep olduğu şoktan

istifade ediyor”, salgının ilk gününden beri, sırrına vakıf olamadığımız bir sebebe bağlı olarak, hayatlarımızda hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını söylüyor.

Schwab ve Malleret, virüsün “iyi huylu” olduğunu kabul etmelerine rağmen sürekli yeni normalden dem vuruyor.

“Bu, her şeyin değişeceği momenttir. Birçok şey sonsuza dek değişecektir. Yeni bir dünya ortaya çıkacak. Salgının sebep olduğu toplumsal çalkantı yıllarca, muhtemelen nesiller boyu sürecektir. Birçoğumuz, her şeyin normale dönüp dönemeyeceğini düşünüp duruyor. Bu sorunun kısa ve net cevabı şudur: asla dönmeyecek.” [97]

Hatta yazarlar daha da ileri giderek, pandemi öncesi dünya ile pandemi sonrası dünya arasında tarihsel bir ayırım yapılması gerektiğini söylüyorlar.[98]

“Bu türden sonuçlara yol açan radikal değişimler üzerinden kimi düşünürler, pandemi öncesi ve pandemi sonrası dönem ayırımına gidiyorlar. Bu değişimlerin hızı ve beklenmedik bir biçimde gerçekleşiyor oluşu, hepimizi şaşırtmaya devam edecek. Bu değişimler birlikte ikinci, üçüncü, dördüncü kademe sonuçları tetikleyecek, öngörülemeyen sonuçlara ve etkilere yol açacak. Bu nitelikleriyle ilgili değişimler, geride bıraktığımız normalden farklı yeni bir normali biçimlendirecekler. Dünyaya dair kanaatlerimizin ve önermelerimizin büyük bir kısmı, süreç içerisinde hükmünü yitirip eskiyecek.” [99]

Ta 2016 yılında teknolojiyi davranışları değiştirmek için kullanacak yeni yollardan [100] bahseden Schwab, şu tür bir öngöründe bulunmuş:

“Teknolojik devrimin ulaştığı ölçek ve kapsam, bugünden tahayyül etmemizin imkânsız olduğu önemli toplumsal, ekonomik ve kültürel değişikliklere sebep olacaktır.” [101]

Teknokratik ajandasının uygulanmasını sağlayacağını düşündüğü yollardan biri de güya çevreci kapitalistlerin önerdikleri iklim değişikliğiyle ilgili o düzmece “çözümler”. “Çevrenin sıfırlanması” başlığı altında yazarlar şunu söylemişler:

“İlk bakışta pandemi ve çevre, birbiriyle uzaktan alakalı olan kuzenlermiş gibi görünse de bu ikisi, düşündüğümüzden çok daha fazla birbirine yakın ve iç içe geçmiş şeyler.” [102]

Aradaki bağlardan biri, iklimle virüs “kriz”lerinin Dünya Ekonomi Forumu gibi kuruluşlarca dünya yönetimi ajandasını yürürlüğe koymak için kullanılması. Schwab ve arkadaşının da ifade ettiği gibi “bunlar, nitelik itibarıyla küresel olgular, dolayısıyla ancak tüm dünyanın koordineli hareket ettiği uygun bir yaklaşım dâhilinde ele alınabilirler.” [103]

Diğer bir bağ ise “pandemi sonrası ekonomi” ile “yeşil ekonomi”nin[104] büyük işletmeleri içeren sektörler için muazzam kârlar sunma ihtimali ile ilgili.

Kovid-19, çevresel yıkım meselesinden menfaat sağlamayı uman kapitalistlere ilâç gibi geldi.

“Çevre, toplum ve yönetim stratejilerinin pandemiden istifade edeceği ve bunların büyük bir ihtimalle ileride de pandemi sürecinin faydasını göreceğine ilişkin kanaat muhtelif araştırma ve raporlarla da desteklenmektedir. Elde edilen ilk verilerin de ortaya koyduğu biçimiyle 2020 yılının ilk çeyreğinde sürdürülebilirlikle ilgili sektörün performansı, geleneksel fonların performansını çok geride bıraktı.” [105]

“Sürdürülebilirlik” sektörü dedikleri sektörde faaliyet yürüten kapitalistler, Kovid bahanesi ardına saklanan büyük faşist sıfırlama üzerinden para kazanma ihtimali karşısında ellerini büyük bir keyifle ovuşturuyorlar. Bu faşist sıfırlama işleminde devlet, bu kapitalistlerin alçak vurgunculuğunu fonlayacak bir araç işlevi görüyor. Bu konuda Schwab ve Malleret şunu söylüyor:

“Ekonomik sıfırlama işleminin bir parçası olarak önemli politika araçları ve kamusal finans teşvikleri değişecek, böylelikle özel sermaye, doğaya pozitif yaklaşan ve ekonomik değer üreten yeni kaynaklara aktılacak.” [106]

Dünya Ekonomi Forumu’nun Systemiq ile birlikte hazırladığı bir siyaset belgesinin tahminine göre doğaya pozitif yaklaşan ekonominin inşa edilmesiyle 2030 yılında yıllık 10 trilyon dolardan fazla kâr elde edilecek. [...] Çevreyi sıfırlamak, bir maliyete sebep olacak bir adım değil, ekonomik faaliyete ve istihdam fırsatlarına yol açacak bir yatırım olarak görülmeli.” [107]

Schwab, Kovid krizinin ve iklim krizinin iç içe geçtiğini söylüyor. Biz de bu tespite bağlı olarak, ilk planın yeni normali esas alan sıfırlama işleminin iklim krizi üzerinden dayatıldığını söyleyebiliriz.

Gelgelelim görünüşe göre o kadar popüler edilmesine rağmen Greta Thunberg ve büyük sermayenin desteğini arkasına alan Extinction Rebellion, bu türden tedbirleri meşrulaştıracak paniğin kamuoyunda oluşmasına yeterince sebep olmamış görünüyor.

Kovid-19, Schwab’ın belirlediği amaçlara eksiksiz hizmet ediyor. Zira yol açtığı acil durum sayesinde süreç daha da hızlandı ve bu süreci kimse derinlemesine inceleme gereği duymuyor.

“Pandemi ile iklim değişikliği doğadaki yıkımla birlikte ele alındığında görülüyor ki pandemi riski, acilen harekete geçilmesini gerekli kılıyor. İklim değişikliği ve doğadaki yıkım da böylesi bir faaliyete ihtiyaç duyuyor, ama anlaşılın o ki ancak belirli bir süre geçtikten sonra sonuç (ekonomistlerin tabiriyle ‘geleceğin mükâfatı’) elde edilecek.” [108]

Schwab ve arkadaşlarına göre Kovid-19, yıllardır zorla kabul ettirmek istedikleri her şeyin hızla kabul edilmesini sağlayacak itki.

“Pandemi, krizin patlak vermesinden önce zaten görünür

olan jeopolitik eğilimlerin derinleşmesini ve hızlanmasını sağladı.” [109]

Pandemi, bu geçiş sürecinin hızlandığı önemli bir dönüm noktası.

“Pandemi, bu geçiş sürecini hızlandıracak dönüm noktasıdır. O, meselenin somutta görülmesini sağlamış, böylece pandemi öncesi statükoya geri dönüşü imkânsızlaştırmıştır.” [110]

Bu insanlar, toplumun girdiği yönelim karşısında aldıkları zevki saklama gereği bile duymuyorlar:

“Pandemi, inovasyon sürecini daha da hızlandırdı, zaten yaşanan (ve yerel aynı zamanda küresel meseleleri etkileyen) teknolojik değişimleri tetikledi, dijital sektörün canlanmasını sağladı, her türden işletmenin dijital yönüne önemli katkılar sundu.” [111]

“Pandemi ile birlikte birçok analizin yıllardır bahsini ettiği ‘dijital dönüşüm’, ihtiyaç duyduğu katalizöre kavuşmuş oldu. Kapanmanın en önemli etkisi şu olacak: dijital dünya, sürekli ve kesintisiz bir biçimde genişleyecek ve ilerleme kaydedecek.”

Nisan 2020’de bir dizi teknoloji lideri, sağlık krizinin yol açtığı ihtiyaçların teknolojilerin benimsenme sürecini ne denli çabuk ve köklü bir biçimde hızlandırdığını gördü. Bir ay gibi bir süre içerisinde görüldü ki birçok şirket, teknolojiyi benimseme konusunda birkaç yıl ileriye gitti.” [112]

Kovid-19, Schwab’ın onlarca yıldır savunduğu ajandanın her bir maddesinin uygulanmasını sağlıyor, bu açıdan kader, onun gibilerin yüzüne gülüyor.

“Pandemi iş yerlerinde otomasyonun benimsenme sürecini hızlandıracak, kişisel ve meslekî hayatlarımızda robotların daha fazla yer bulmasını sağlayacak.” [113]

Dünya genelinde insanların evlere kapatılması sayesinde internetten alışveriş imkânı sunan şirketler zenginleşti.

“Tüketicilerin ürünlere ihtiyacı var. Alışveriş yapamazlarsa, kaçınılmaz olarak internetten alışveriş yoluna başvuracaklar. Alışkanlıklar değişecek, hiç internetten alışveriş yapmamış insanlar bunun keyfine varacak, eskiden bu yolu kullananlarsa internetten alışverişin müptelası olacak. Kapanma süreci, bize bunu kanıtladı. ABD’de Walmart ve Amazon, talepteki artışı karşılamak için 250.000 kişiyi işe aldı ve internetten ürün teslimini gerçekleştirebilmek adına devasa bir altyapı oluşturdu. E-ticaretteki bu büyüme, internetten perakende satış sektörünün devlerinin krizden daha güçlü çıkacağını ortaya koyuyor.” [114]

“Cep telefonlarımız ve bilgisayarlarımız aracılığıyla daha fazla sayıda ve daha fazla çeşitlilikte eşyayı ve hizmeti bize sunmak suretiyle temassız operasyonlar, dijital içerik, robotlar ve dron teslimatı gibi alanlarda birçok şirket gelişip serpilecek. Alibaba, Amazon, Netflix ve Zoom gibi firmaların kapanma sürecinin kazananları olması asla tesadüf değil.” [115]

Sonuç olarak şu söylenebilir: demek ki büyük şirketlerin eline geçen, kontrolüne giren devletlerin, Dünya Ekonomi Forumu gibi kurumlar sayesinde, büyük şirketlerin kazanmalarını sağlayacak “yeni bir gerçekliği” dayatmaları asla tesadüf değil.

Kovid sürecinde dördüncü sanayi devrimi denilen baskı sürecinden istifade edecek işletmeler, iyi haberler almaya devam ettiler.

“Pandemi, internetten eğitim için tam bir lütuf. Asya’da internetten eğitime geçildi, dijital eğitime kaydolan öğrenci sayısı hızla arttı, internetten eğitim veren şirketler değerlendirildi, ‘eğitim teknolojisi’ üreten yenilikçi şirketler daha fazla sermayeye kavuştu. [...] 2020 yazında yeni bir eğilim açığa çıktı: Diğer birçok sanayi gibi eğitim

dünyası da kısmen sanallaşacak.”
[116]

Bir de ayrıca “internet sporu” diye bir şey ortaya çıktı:

“Bir süredir sosyal mesafe belirli sporların yapılmasına kısıtlama getirdi. Bunun sonucunda e-sporun alanı genişledi. Teknoloji ve dijital dünya artık çok uzakta değil!” [117]

Bankacılık sektöründen de benzer haberler geliyor:

“İnternet bankacılığı işlemleri, kriz döneminde yüzde doksana çıktı ve işlemlerin niteliği ve sayısındaki artışta herhangi bir düşüşe tanık olunmadı.” [118]



Pandemi sürecinde internete kayan faaliyetlerden en çok da krizden muazzam kârlar elde eden büyük teknoloji şirketleri istifade etti:

“Önde gelen teknoloji şirketlerinin piyasa değeri, kapanmalar süresince rekor üzerine rekor kırdı ve salgının başlamasından önceki düzeylerin üzerine çıktı.

[...] Bu süreç, terse dönmek şöyle dursun daha da hızlanacak.” [119]

Ayrıca bu gelişme, artık kendileri için çalışan insanlara herhangi bir ücret ödemek zorunda kalmayan tüm işletmeler için de hayırlı. Dün olduğu gibi bugün de kapitalist elitler açısından

otomasyon, maliyetleri kısıtıyor gibi kârların artmasını da sağlıyor.

Faşist yeni normalin dayattığı kültür, bir yandan da paketleme endüstrisi türünden belirli sektörlere muazzam faydalar sunacak.

“Pandemi, hijyene daha fazla odaklanmamıza neden olacak. Temizlikle ilgili yeni takıntımız yüzünden yeni paketleme biçimleri ortaya çıkacak. Satın aldığımız ürünlere dokunmak istemeyeceğiz. Bir kavunu koklamak veya bir meyveyi sıkmak gibi basit zevkler yitip gitecek ve geçmişe ait bir şey hâline gelecek.”
[120]

Yazarlar, bir yandan da Kovid kaynaklı “sıfırlama” işleminin önemli bir unsuru olan “sosyal mesafe” meselesinin ardındaki, teknokratik kârla bağlantılı ajandayı anıştıran şeyler söylüyorlar.

“Şu veya bu biçimiyle sosyal ve fiziksel mesafe tedbirleri, muhtemelen pandemi sonrasında da uygulanmaya devam edecek, böylece farklı işkollarında faaliyet yürüten birçok şirketin otomasyon sürecini hızlandırması konusunda gerekli gerekçeyi sunacak. Bir süre sonra toplumsal, insanlararası yakın teması en aza indirecek bir yaklaşım dâhilinde, işyerlerini yeniden yapılandırma ihtiyacına vurgu yaptıkça, teknoloji kaynaklı işsizlikle ilgili endişeler de azalacak. Esasında otomasyon teknolojileri, tam da insanların birbirlerine yakınlaşmadıkları veya aralarındaki ilişkileri azaltmak istedikleri bir dünyayla örtüşen şeyler. Kovid ya da değil, herhangi bir virüsün bulaşacağına ilişkin o kalıcı ve geçip gitmeyen korku, otomasyon sürecini bilhassa otomasyona en fazla açık olan sahalarda daha da hızlandıracak.” [121]

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, Schwab kapitalistlerin diledikleri gibi para kazanmalarına mâni olan o biktirici düzenlemelerden uzun zamandır usanmış, bu konudaki tepkisini de insanların esenliğine ve güvenliğine vurgu yaparak ortaya koyan bir isim.

Neyse ki bu Kovid krizi, refah ve büyüme önünde duran o eskimiş engellerden kurtulmak için kusursuz bir bahane sundu.

Her yerde kırmızı şeritlerin çekili olduğu bir saha da sağlık. Öyle ya, meselelere adil yaklaşan bir paydaş, bakım ve tedbirle ilgili her türden yükümlülüğün bu türden bir özel işkoluna dâhil olmasını neden istemesin ki?

Schwab ve Malleret, teletıp denilen sahanın Kovid krizinden muazzam bir fayda sağlayacağını büyük bir keyifle dillendiriyor:

“Pandemi süreci, eldeki her türden araçla yürütülmek zorunda kalınacak (buna ek olarak salgın süresine sağlık çalışanlarının uzaktan çalışmalarına izin verilerek onların korunması sağlanacak), bu da teletıbbın benimsenmesi noktasında karşılaşılan mevzuat ve yasa ile ilgili engellerin ortadan kaldırılmasını mümkün kılacak.” [122]

Yazarlara göre yeni normal üzerine kurulu dünya düzeninde mevzuatların delinmesi genel kural hâlini alacak:

“Bugüne dek devletler, en iyi mevzuatın hangisi olacağı üzerine uzun uzun düşündüğü için yeni teknolojilerin benimsenmesini çoğunlukla geciktirmişlerdi, ama bu sefer, teletıp ve dronla teslimat gibi örneklerde de görüldüğü üzere, ihtiyaçlar bu sürecin hızlanmasını gerekli kıldı. Kapanma süreci boyunca teknolojilerin hâlihazırda elde mevcut olduğu, ama kullanılmadığı sahalarda ilerlemeye mani olan mevzuatlar, dünya genelinde esnetildi. Bugüne dek akla dahi getirilemeyen şeyler mümkün hâle geldi. [...] Eskilerin yerini yakında yeni mevzuatlar alacak.” [123]

Yazarlar bu tespitlerine şu cümleyi ekliyor:

“Temassız ekonomi yürürlüğe giriyor, mevzuatları hazırlayanlar bu sürecin hızlanmasını istiyor, demek ki artık ortada tek bir kısıtlama kalmamış.” [124]

“Kısıtlama kalmamış”. Bu, kapitalizmin eskiden liberal demokraside atıp tuttuğu yalanı terk ettiği, faşist düzene geçiş yaptığı dönemde benimsediği dil.

Şurası açık ki Schwab ve Malleret, devlet ve iş dünyasını faşist tarzda cem ediyorlar, bu birleşmeyi iş dünyasına avantaj sağlayacak şekilde gerçekleştiriyorlar ve tüm bu çalışma, büyük sıfırlama projesinin temelini teşkil ediyor.

Kamunun cebinden tonla para alınıp yüzde birlik kesimin cebine akıtılıyor:

“Nisan 2020’de pandeminin dünyayı esir aldığı günlerde devletler, birkaç trilyon dolarlık teşvik paketi dağıtacaklarını açıkladılar. Burada bir açıdan sekiz-dokuz adet Marshall Planı aynı anda yürürlüğe kondu.” [125]

“Kovid-19, kamu ve özel sektör arasında oynanan oyuna ait birçok kuralın yeniden yazılmasını sağladı. [...] Devletler, şirketlerin hayatına daha fazla ve tüm cömertlikleriyle dâhil oldular, şirketlerin faaliyetleri ülke ve endüstriye bağımlı hâle geldi, böylelikle farklı kılıflara büründü.” [126]

“Pandemi öncesi akla bile gelmeyecek tedbirler dünya genelinde olağanlaşacak, zira devletler, ekonomik resesyonun felâketlere yol açacak bir buhrana evrilmesine mani olmaya çalışıyorlar.”

“Devletlerden ileride giderek daha fazla, pandeminin işletmeler nezdinde yol açtığı yıkıma ve işten çıkartmalara mani olma noktasında borç veren son muhatap olarak hareket etmeleri istenecek. Tüm bu değişimler, ekonomi ve para politikası sahasında oynanan oyunun kurallarını değiştirecek.” [127]

Schwab ve arkadaşı, büyük şirketlerin kârlarını artırma noktasında devlet gücünün daha fazla kullanılmasını memnuniyetle karşılıyor.

“Avrupa ve Amerika, son beş yüzyılda bize önemli bir ders veriyor: Yaşanan derin krizler,

devlet gücündeki artışa katkıda bulunuyorlar. Bu, her zaman böyle oldu, Kovid salgınında da farklı bir sonucun ortaya çıkması için ortada herhangi bir sebep bulunmuyor.” [128]

“Geleceğe dönüp baktığımızda muhtemelen devletler, farklı yoğunluk düzeylerinde, oyunun bazı kurallarını yeniden kaleme almanın ve devletlerin rollerini sürekli artırmanın toplumlarının hayırına olacağını görecekler.” [129]

Oyunun kurallarını yeniden yazma fikri, faşist dili anımsatıyor bize. Bu, özel sektöre yardım noktasında devletin rolünün sürekli artırılması fikri için de geçerli.

Esasında Schwab’ın konuyla ilgili tutumunu Mussolini’nin tutumuyla kıyaslamak mümkün. Bilindiği üzere Mussolini, 1931’deki ekonomik krize şirketlere yardım sunmak için *L’Istituto mobiliare italiano* [İtalya Menkul Kıymetler Enstitüsü] isminde özel bir kurum meydana getirmişti.

Mussolini’ye göre bu kurum, “İtalyan ekonomisini korporatif aşamaya taşımak için gerekli bir araç”tı. Böylelikle temelde “özel mülkiyete ve teşebbüslere saygı gösteren ama öte yandan bunları devlete sıkı sıkıya bağlayan, devletin özel mülkiyeti ve teşebbüsleri koruyacağı, kontrol edeceği ve besleyeceği bir sistem kurulacak”tı.[130]

Schwab’ın büyük sıfırlama önerisindeki faşist nitelikle ilgili şüpheleri asıl dağıtan husus ise Kovid tedbirlerine uyulmasını tüm dünya genelinde güvence altına alacak polis devletine has tedbirler.

Kapitalist sistemin dipte derinde tuttuğu zor aygıtları, faşist aşamaya geçildiği noktada daha da görünür hâle geliyor. Bu zor, Schwab ve Malleret’in kitabında kendisini sıklıkla ortaya koyuyor.

Kovid bağlamında “zor” sözcüğü, tekrar tekrar gündeme geliyor. Kitap şirketlerden söz ederken, “Kovid salgınının tüm bankaları dijital dönüşüm sürecini hızlandırmak zorunda bıraktığını” söylüyor veya “mikro sıfırlama işleminin her bir

işkolunda faal olan şirketleri yeni çalışma ve operasyon yollarını denemek zorunda bıraktığından bahsediyor.” [131]

Ama bazen bu zor, doğrudan insanlara veya Schwab gibilerin tercih ettikleri ifadeyle, “tüketiciler”e tatbik ediliyor.

“Kapatmalar esnasında önceden dijital uygulamaları ve hizmetleri kullanmak istemeyen birçok tüketici, alışkanlıklarını bir gecede mecburen değiştirdi. İnsanlar, sinemaya gitmek yerine internetten film izlemeye, restorana gitmek yerine internetten yemek sipariş etmeye, yüz yüze buluşmak yerine arkadaşlarıyla uzaktan konuşmaya, kahve makinesinin başında sohbet etmek yerine meslektaşlarıyla ekrandan sohbet etmeye, spor salonuna gitmek yerine internet üzerinden egzersiz yapmaya vs. başladı.

Kısıtlamalar esnasında mecburen benimsenen, teknolojilerle alakalı birçok davranışımız, alışkanlık hâlini alıp doğallaştı. Sosyal ve fiziksel mesafe kalcılaştıkça iletişim kurma, çalışma, tavsiye alma veya bir şeyler sipariş etme konusunda dijital platformlar, yavaş yavaş kökleşmiş alışkanlıklar hâlini alarak, sağlam bir zemine kavuştular.” [132]

Faşist bir sistemde bireylere taleplerine uygun hareket etmek isteyip istemedikleri ile ilgili bir seçenek sunulmaz. Schwab ve Malleret, “filyasyon takibi” derken tam da bunu kastetmektedir:

“Herhangi bir filyasyon takip uygulaması, insanların kişisel verilerini sistemi izleyen bir devlet kurumuna sunmak istememeleri durumunda çalışmaz. Eğer bireyler, uygulamayı indirmeye karşı çıkarlarsa dolayısıyla muhtemel bulaş durumları, hareketler ve temaslar ile ilgili bilgileri temin edilmezse, herkes bu durumdan olumsuz etkilenecektir.” [133]

Yazarların düşüncesine göre Kovid krizinin yeni normal dayatmak için kullanılacak çevre krizi karşısında sunduğu diğer bir avantaj da budur:

“Pandemi süresince yurttaşların ekseriyeti baskıcı tedbirlerin dayatılmasının zaruri olduğunu düşünecek, ama bir yandan da eldeki kanıtlarıyla karşı konulamaz bir gerçeklik olan çevresel riskler noktasında kısıtlayıcı politikaların yürürlüğe konulmasına karşı çıkacak.” [134]

Elbette ki herkesin uyum göstereceğini düşündükleri bu “baskıcı tedbirler”, bilhassa ücretli köleler olarak oynadığımız roller dâhilinde, hayatlarımızın faşist bir tarza uygun olarak izlenmesi ile ilgili, bugün hayal bile edemeyeceğimiz düzeylere ulaşacak faşist yöntemleri de içerecektir.

“Şirketler, gözetleme faaliyetlerinin kapsamını genişletecekler. İşçilerinin yapıp ettiklerini izleyecekler, bazen de kayıt altına alacaklar. Bu eğilim, farklı biçimler alacak: bazen termal kameralarla vücut sıcaklıkları ölçülecek, bazen de işçilerin sosyal mesafe kuralına ne ölçüde uyduklarını görmek için belirli aplikasyonlar kullanılacak.” [135]

Bu türden baskıcı tedbirler, aynı zamanda insanları Kovid aşılarını vurdurmaya mecbur etmek için kullanılacak.

Schwab, tam da bu dünyaya bağlı biri. İsmi Bill Gates ile birlikte ilk akla gelenlerden. Pfizer şirketinin yönetim kurulu başkanı ve CEO’su, büyük ilâç tekellerinin önemli ismi Henry McKinnell, kendisini “varlığını gerçekten asil bir davaya adanmış bir kişilik” olarak tarif ediyor.

Dolayısıyla Schwab’ın Malleret’le birlikte ısrarla “aşı üretilmeden normale tam anlamıyla dönmemiz mümkün değil” demesine şaşırılmamak gerek.[136]

Hatta bir yerde Schwab şunu söylüyor:

“Aşı karşıtlarındaki artışa rağmen dünya genelinde sürece uyum gösterme oranı yüksek olan yeterince insanın aşılınması ile

ilgili olarak belirli bir politik güçlkle karşılaşacağız, bu da karşımıza çıkacak diğer bir engel.” [137]

Bu anlamda “aşı karşıtları”, Schwab’ın projesine yönelik tehditler listesinde yer alıyorlar. Liste ayrıca küreselleşme karşıtlarını, antikapitalist göstericileri Sarı Yeleklileri, “sınıfsal çatışmalar”ın parçası olanları, “toplumsal direniş”i ve “politik tepkiler”i kapsıyor.

Dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğu, Schwab’ın paydaşçı şirket hâkimiyeti, “çevik yönetim”, “insan davranışının” totaliter sistem eliyle yönetilmesi üzerinden yok ettiği demokrasi koşullarında karar alma süreçlerinden zaten dışlanmış durumda.

Peki Schwab, o büyük yeni normali sıfırlama projesine ve transhümanist dördüncü sanayi devrimine karşı halkların ayaklanacağı, kendisi için karanlık olan senaryoyla nasıl başa çıkacağını düşünüyor?

Kendisi, teknokratik yeniçağın şafağının sökmelerini güvence altına almak adına ne kadarlık bir gücü ve baskıcı tedbiri devreye sokabilir?

Bu soru önemli. Cevabını vermeden önce Schwab’ın içine doğduğu rejimi akla getirmek gerek.

Hitler’in yeni Nazi normalinin bin yıl süreceği söyleniyordu, ama hedefine ulaşmasına 988 yıl kala çöktü.

İktidarda olmanın verdiği güvenle Hitler de imparatorluğunun bin yıl sürecini söylüyordu ama öyle olmadı.

Schwab ve dostları da dördüncü sanayi devrimine girdiğimizi, dünyamızın değişeceğini söylüyorlar ama bu, böyle olacağı anlamına gelmiyor.

Yeni normal kabul etmek zorunda değiliz. Korku tellâllığı yapanlara teslim olmak zorunda değiliz. Aşılarını vurdurmak zorunda değiliz. Akıllı telefonlarla içimize yerleşmelerine veya DNA’mızı kurgulamalarına izin vermek zorunda değiliz. Sersem bir koyun gibi onların transhümanist cehennemine doğru yürümek zorunda değiliz.

Yalanlarını yere çalabiliriz! Ajandalarını ifşa edebiliriz! Anlattıkları hikâyelere karşı çıkabiliriz! O zehirli ideolojilerine karşı koyabiliriz! Faşizme direnebiliriz!

Klaus Schwab tanrı değil, insan. Bir avuç kapitalist elite iş tutan bir ihtiyar. Onların amaçlarının çoğunluğun amaçlarıyla bir alakası yok. Bu elitlerin transhümanist vizyonu, etki alanları dışındaki insanlara illaki itici gelecek, bu insanlar, bize dayatılmaya çalışılan teknokratik diktatörlüğe rıza göstermeyeceklerdir.

Virüsle savaş denilen yanıltma harekâtı dâhilinde bize bir şeyleri tam da bu sebeple dayatıyorlar. Onlar, acil durum bahanesi ardına saklanmadan, onların sapık programlarına uyum göstermeyeceğimizi anladılar.

Bu elitler, bizde potansiyel olarak varolan güçten çok korkuyorlar, çünkü onlar, ayağa kalktığımızda onları yenebileceğimizi biliyorlar. Projeleri layıkıyla hayata geçmeye başlamadan onu paramparça edebiliriz.

Biz halkız, çoğunluğuz, hep birlikte faşist makinenin herkese ölüm getiren dişlilerinden hürriyetimizi söküp alabiliriz!

Winter Oak

5 Ekim 2020

Kaynak: <https://winteroak.org.uk/2020/10/05/klaus-schwab-and-his-great-fascist-reset/>

Çeviri: [İştirakî]

Dipnotlar

- [1] Klaus Schwab ve Nicholas Davis, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution: A Guide to Building a Better World* (Cenevre: WEF, 2018), e-kitap.
- [2] Klaus Schwab, *The Fourth Industrial Revolution* (Cenevre: WEF, 2016), e-kitap.
- [3] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [4] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [5] A.g.e.
- [6] A.g.e.
- [7] A.g.e.
- [8] A.g.e.
- [9] A.g.e.
- [10] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [11] A.g.e.
- [12] A.g.e.,
- [13] A.g.e.
- [14] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [15] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.

- [16] A.g.e.
- [17] A.g.e.
- [18] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [19] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [20] A.g.e.,
- [21] A.g.e.,
- [22] A.g.e.,
- [23] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [24] A.g.e.
- [25] A.g.e.
- [26] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [27] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [28] A.g.e.
- [29] A.g.e.
- [30] A.g.e.
- [31] A.g.e.
- [32] A.g.e.
- [33] A.g.e.
- [34] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*. Schwab,
- [35] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [36] A.g.e.
- [37] A.g.e.
- [38] A.g.e.
- [39] A.g.e.
- [40] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [41] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [42] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [43] A.g.e.
- [44] A.g.e.
- [45] A.g.e.
- [46] A.g.e.
- [47] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [48] A.g.e.
- [49] A.g.e.
- [50] Kevin Warwick, *I, Cyborg* (Londra: Century, 2002), s. 4. Ayrıca bkz. Paul Cudenec, *Nature, Essence and Anarchy* (Sussex: Winter Oak, 2016)
- [51] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [52] A.g.e.
- [53] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [54] A.g.e.
- [55] A.g.e.
- [56] Schwab ve Malleret, *Covid-19: The Great Reset*.
- [57] A.g.e.
- [58] A.g.e.
- [59] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [60] A.g.e.

- [61] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [62] *A.g.e.*
- [63] *A.g.e.*
- [64] Schwab ve Malleret, *Covid-19: The Great Reset*.
- [65] *A.g.e.*
- [66] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [67] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [68] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [69] *A.g.e.*
- [70] *A.g.e.*
- [71] *A.g.e.*
- [72] Schwab ve Malleret, *Covid-19: The Great Reset*.
- [73] *A.g.e.*
- [74] *A.g.e.*
- [75] *A.g.e.*
- [76] *A.g.e.*
- [77] *A.g.e.*
- [78] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*.
- [79] *A.g.e.*
- [80] Schwab, *Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution*.
- [81] *A.g.e.*
- [82] *A.g.e.*
- [83] *A.g.e.*
- [84] *A.g.e.*
- [85] *A.g.e.*
- [86] *A.g.e.*
- [87] *A.g.e.*
- [88] *A.g.e.*
- [89] *A.g.e.*
- [90] Schwab ve Malleret, *Covid-19: The Great Reset*.
- [91] *A.g.e.*
- [92] *A.g.e.*
- [93] *A.g.e.*
- [94] *A.g.e.*
- [95] *A.g.e.*
- [96] *A.g.e.*
- [97] *A.g.e.*
- [98] *A.g.e.*
- [99] *A.g.e.*
- [100] Schwab, *The Fourth Industrial Revolution.Revolution*.
- [101] *A.g.e.*
- [102] Schwab ve Malleret, *Covid-19: The Great Reset*.
- [103] *A.g.e.*
- [104] *A.g.e.*
- [105] *A.g.e.*
- [106] *A.g.e.*
- [107] *A.g.e.*
- [108] *A.g.e.*
- [109] *A.g.e.*
- [110] *A.g.e.*
- [111] *A.g.e.*
- [112] *A.g.e.*
- [113] *A.g.e.*
- [114] *A.g.e.*
- [115] *A.g.e.*
- [116] *A.g.e.*
- [117] *A.g.e.*
- [118] *A.g.e.*
- [119] *A.g.e.*
- [120] *A.g.e.*
- [121] *A.g.e.*
- [122] *A.g.e.*
- [123] *A.g.e.*
- [124] *A.g.e.*
- [125] *A.g.e.*
- [126] *A.g.e.*
- [127] *A.g.e.*
- [128] *A.g.e.*
- [129] *A.g.e.*
- [130] Benito Mussolini, aktaran: Pierre Milza ve Serge Berstein, *Le fascisme italien 1919-1945* (Paris: Editions de Seuil, 1980), s. 246.
- [131] Schwab ve Malleret, *Covid-19: The Great Reset*.
- [132] *A.g.e.*
- [133] *A.g.e.*
- [134] *A.g.e.*
- [135] *A.g.e.*
- [136] *A.g.e.*
- [137] *A.g.e.*

Distopik Büyük Sıfırlama



Dünya Ekonomi Forumu'nun (DEF) Ocak ayı sonunda İsviçre'nin Davos kentinde düzenlenen yıllık toplantısı, küresel sorunları tartışmak için uluslararası iş dünyası ve siyasi liderleri, ekonomistleri ve diğer ünlü kişileri bir araya getiriyor. Etkili CEO'su Klaus Schwab'ın vizyonuyla hareket eden DEF, yaşama, çalışma ve birbirimizle etkileşim şeklimizi değiştirmeyi amaçlayan tektonik bir değişim olan distopik "büyük sıfırlama" için ana itici güç olarak iş görüyor.

İlaç şirketlerinin, yüksek teknoloji/büyük veri devlerinin, Amazon, Google gibi firmaların, dijital ödemeler sektörünün, biyoteknoloji şirketlerinin, büyük küresel tedarik zincirlerinin elindeki tekel ve hegemonya güçlendirilsin diye tüm sektörler feda edildi, neticede de büyük sıfırlama gündeme geldi ve bu operasyon, temel özgürlükler üzerinde kalıcı kısıtlamalar ve kitle gözetimi ile sonuçlanan bir toplumsal dönüşümü gerekli kıldı.

Bu dönüşümü hızlandırmak için Kovid-19 kapanmaları ve kısıtlamalarını kullanan büyük sıfırlama operasyonu, eski işletmelerin iflasa sürüklenmesini veya tekellerce yutulmasını, salgın öncesi dönemin ekonomisinin büyük bir kısmının kapısına kilit vurulmasını gerekli kılacak "Dördüncü Sanayi Devrimi" kisvesi altında yürütülüyor. Ekonomilerin "yeniden yapılandırıldığı" koşullar üzerinden ileride birçok iş, yapay zekâ odaklı makinelerle yürütülecek.

<https://youtu.be/ERO4dbt5p74> linkinde sunulan kısa videoda DEF, 2030'a kadar "Hiçbir şeye sahip olmayacak, buna rağmen mutlu olacaksınız" öngörüsünde bulunuyor. Videoda, bir insansız hava aracı, bir ürünü bir eve teslim ederken görülüyor ve karşımıza, tabii ki internetten sipariş edilen, dev bir Amazon

deposundaki bir robot tarafından paketlenen bir ürünü teslim ederken gülümseyen mutlu bir yüz çıkıyor ve şunu söylüyor: "Bu ürünün üretimi, paketlenmesi veya teslim edilmesinde hiç kimse yer almadı." İçiniz rahat olsun, virüs ve bakteri içermez, çünkü 2030'da bile, nüfus üzerinde tam kapsamlı hâkimiyet sağlamak için korku hikâyelerini canlı ve zinde tutmaları gerekecek.

Büyük ölçüde kasti kapama ve kısıtlama pratikleri üzerinden oluşacak borçluluk ve iflaslar neticesinde sayıları oldukça artacak olan işsizler, kendi varlıklarını devlete veya daha doğrusu, büyük sıfırlamayı gerçekleştirmeye yardımcı olan finans kurumlarına teslim edecekler, bunun karşılığında da bu insanlar genel temel gelire sahip olabilecek, neticede de borçları silinecek. DEF, halkın ihtiyaç duyduğu her şeyi "kiralayacağım" söylüyor: "Sürdürülebilir tüketim" ve "gezegeni kurtarma" kisvesi altında mülkiyet hakkını herkesin elinden alacaklar. Tabii ki her şey, bu harika sıfırlamayı başlatan küçük seçkinlerin olacak.

Dünya çapında "ihtiyaç fazlası" olarak kabul edilen yüz milyonlarca insanın geçim kaynakları ellerinden alınacak (şu anda her biri, zaten büyük soygunun kurbanları). Her hareketimiz ve satın almamız izlenecek ve ana anlaşmalarımız çevrimiçi olacak.

Muhtemelen her bir yurttaş hedef alan plan, ulus-devletlere uygulanacak stratejinin bir tezahürü. Örneğin Dünya Bankası Grup Başkanı David Malpass, uygulanan çeşitli kapanmalardan sonra fakir ülkelerin ayağa kalkmalarına "yardım edileceğini" belirtti.[1] Bu "yardım", neoliberal reformların ve kamu hizmetlerinin baltalanması ve bu uygulamanın daha da yerleşik hâle gelmesi şartıyla yapılacak.

20 Nisan'da *Wall Street Journal*, "IMF ve Dünya Bankası Gelişmekte Olan Dünyadan Gelen Yardım Talepleriyle Karşı Karşıya" manşetini kullandı.[2] Çok sayıda ülke, finans kurumlarından, kurtarma paketi ve kredi talep ediyor. Bu borç talebi, 1,2 trilyon doları buluyor. Söz konusu reçete, bağımlılığı beslemek için gayet ideal.

Borç erteleme veya "destek" karşılığında küresel holdingler ve Bill Gates gibi isimler, ulusal politikaları daha da belirleyebilecek ve ulus

devlet egemenliğinin kalıntılarını ortadan kaldırma imkânı bulacaklar.

Kimlik ve Anlam

Peki toplumsal ve kişisel kimliğimize ne olacak? Bu insan davranışını ve yaptığımız her şeyi metalaştırma ve standartlaştırma arayışında silinip gidecek mi?

Söz konusu gündemi dayatan milyarder sınıfı, ister atmosferi jeomühendislik yoluyla, ister toprak mikroplarını genetik olarak değiştirerek, ister doğadan daha iyi bir iş yaparak bir laboratuvarında biyo-sentezlenmiş sahte gıda ürünü üreterek, doğaya ve tüm insanlara sahip olabileceklerini ve her ikisini de kontrol edebileceklerini düşünüyor.

İnsan olmanın ne anlama geldiğini yeniden şekillendirerek tarihi belirli bir noktaya getirebileceklerini ve tekerleği yeniden keşfedebileceklerini düşünüyorlar. Üstelik bunu 2030'a kadar başarabilecekleri iddiasındalar. Binlerce yıllık kültürü, geleneği ve uygulamaları neredeyse bir gecede ortadan kaldırmak isteyen soğuk bir distopik vizyon bu.

Oysa bu kültürlerin, geleneklerin ve uygulamaların çoğu, gıdayla, gıda ürünlerini nasıl ürettiğimiz ve doğayla olan köklü bağlantılarımızla alakalı. Bu noktada aklınıza, atalarımızın eski ritüellerinin ve kutlamalarının çoğunun, ölümden yeniden doğuşa ve doğurganlığa kadar varoluşun en temel sorunlarından bazılarını kabul etmelerine yardımcı olan hikâyelerin ve mitlerin etrafında inşa edildiği gelsin. Bu kültürel olarak yerleşik inançlar ve uygulamalar, onların doğa ile pratik ilişkilerini ve insan yaşamını sürdürmedeki rolünü kutsallaştırmaya hizmet ettiler.

Tarım, insanın hayatta kalmasının kilit unsuru hâline geldikçe, mahsullerin ekilmesi ve hasadı ile gıda üretimiyle ilişkili diğer mevsimsel faaliyetler, bu geleneklerin merkezinde yer aldılar. Freyfaxi, İskandinav paganizminde hasadın başlangıcını işaret ederken, Lammas veya Lughnasadh, paganizmdeki ilk hasadın/tahıl hasadının kutlanmasıdır.

İnsanlar, doğayı ve onun doğurduğu hayatı kutladılar. Kadim inançlar ve ritüeller, umut ve yenilenme ile doluydu ve insanlar, güneş, tohumlar, hayvanlar, rüzgâr, ateş, toprak ve

yağmur ile beslenen ve hayat katan, değişen mevsimlerle gerekli ve yakın bir ilişkiye sahiplerdi. Tarımsal üretimle ve onunla bağlantılı kutsallıklarla kültürel-toplumsal ilişkiler arasındaki bağ, sağlam bir pratik zemin üzerine kuruluydu.

Prof. Robert W Nicholls, Woden ve Thor kültlerinin, güneş-toprak, mahsul-hayvanlar, ayrıca kışın soğuğu ve karanlığı ile yazın sıcaklığı ve aydınlığı arasındaki döngü üzerine kurulu, eski ve köklü inançlar olduğunu söylüyor.[3]

Kültür, tarım ve ekoloji arasındaki önemli ilişkiyi, en azından musonla mevsimlik ekim ve hasadın hayati önemini anlamak için Hindistan'dan başka bir yere bakmamıza gerek yok.[4] Doğadan kaynak alan köy kökenli inançlar ve ritüeller, şehirde yaşayan Hintliler arasında bile varlığını sürdürüyorlar. Bunlar, geçim kaynakları, mevsimler, yemek pişirme, işleme, tohum değişimi, sağlık hizmetleri ve bilgi aktarımının birbiriyle ilişkili olduğu ve Hindistan'ın kendi içindeki kültürel çeşitliliğin özünü oluşturduğu geleneksel bilgi sistemlerine bağlıdır.

Endüstriyel çağ, insanlar şehirlere taşınırken gıda ve doğal çevre arasındaki bağlantının azalmasına yol açsa da, geleneksel "gıda kültürleri", yani gıdanın üretimi, dağıtımı ve tüketimini çevreleyen uygulamalar, tutumlar ve inançlar, hâlen daha geliyor ve tarımla doğa ile kurduğumuz bağların öne çıkmasını sağlıyorlar.

"Tanrı'nın Eli" Olarak Emperyalizm

Ellilere geri dönüp baktığımızda karşımıza kendisini, insanlığın yüzleştiği kimi sorunları "çözmek" için gökyüzünden dünyaya uzanan "tanrı eli" olarak tasvir eden imajlara başvuran Union Carbide isimli şirket çıkar. Kullandığı en ünlü imajlardan birisinde firmanın eli, zirai ilâçlarını Hindistan topraklarına dökmektedir. Bu anlatıya göre, Hindistan ve geleneksel tarım uygulamaları "geri kalmış"tır.

Oysa Profesör Glenn Stone tarafından yazılan "Yeşil Devrimin Yeni Tarihi" [5] makalesine göre, herkesin gözüne sokulan iddialarının aksine, kimyasalların yön verdiği söz konusu yaklaşım, gıda üretiminde bir artışa yol açmadı. Hatta ilgili yaklaşım, uzun vadede ekoloji, toplum ve ekonomi açısından yıkıcı sonuçlara sebep oldu. (Bu noktada Vandana Şiva'nın *Yeşil Devrimin Şiddeti* adlı kitabına [6] ve Baskar Save'nin Hintli

yetkililere Şu anda epey meŐur olmuş, son derece aydınlatıcı mektubuna [7] bakılabilir.)

Bob Ashley ve arkadaşlarının kaleme aldıkları *Gıda ve Kültürel ÇalıŐmalar* isimli çalışma, bize birkaç yıl önce televizyonda yayınlanan bir Coca Cola reklâmının moderniteyi Őekerli içeceklerle ilişkilendiren, eski Aborjin inançlarını zararlı, cahil ve modası geçmiş olarak tasvir eden bir kitleye nasıl sattığını ortaya koyuyor. Susuzluktan içi yanmış insanlara hayat bahşeden yağmur değil, kola olduğundan bahsediliyor. Bu tür bir ideoloji, geleneksel kültürleri gözden düşürmek, onları kendilerini tanı sanan Şirketlerin yardımına muhtaç ve gereksiz Şeyler olarak tasvir etmek amacıyla, daha kapsamlı bir stratejinin parçası olarak iş görüyor.

İŐte 2020 yılında bu tür süreçler iyice hızlandı. Gıda ve tarım açısından, Hindistan gibi yerlerde geleneksel tarım, büyük teknoloji devleri ve tarım iŐletmelerinin büyük baskısı ile yüzleşmekte, söz konusu Şirketler, laboratuvarında yetiŐtirilen gıdalara, GDO'lu ürünlere, genetiği deęiŐtirilmiş toprak mikroplarına, veri toplama araçlarına ve dronlara, diğer “yıkıcı” teknolojilere geçilmesi yönünde Hint tarımına giderek daha fazla baskı uyguluyorlar.

Büyük sıfırlama, sürücüsüz makinelerle çalışan, insansız hava araçlarıyla izlenen ve endüstriyel “biyo madde”nin iŐlenip gıdaya benzeyen bir Şey hâline getirilmesi için genetiği deęiŐtirilmiş patentli tohumlardan ticari ürünler üretmek üzere kimyasallarla karıŐtırılan çiftçisiz çiftlikleri içeriyor. Peki o vakit çiftçiler ne olacak?

Dünya Bankası, Kovid sonrası yapısal reformlar karşılığında ülkelerin durumunun düzelmesine yardımcı olacağını söylüyor. Asıl soru Şu: Bireysel borç yardımı ve genel temel gelir karşılığında on milyonlarca küçük toprak sahibi çiftçi, topraklarından mı kopartılacak? Esasında bu çiftçilerin yerlerinden edilmesi ve ardından kırsal toplulukların ve kültürlerinin yok edilmesini öngören gelişme, tam da Gates Vakfı'nın bir zamanlar talep ettiği ve alaycı bir Şekilde “toprak hareketliliği” olarak adlandırdığı Şey.

Tek bir örtmeceye başvurmadan, sözümüzü doğrudan söylesek: Bill Gates'in ve büyük sıfırlamanın ardındaki diğer zenginlerin, özetle emperyalizmin mülksüzleŐtirme stratejilerini destekleyenlerin eski sömürgeciler oldukları

açktır. Bunlar, ister madencilikle, temellükle ve çiftçilerin elindeki bilgileri metalaŐtırmakla ilgili olsunlar, ister araŐtırmaları ve tohumları Şirketlerin ellerine teslim eden bir yaklaşıma sahip olsunlar, isterse fikri mülkiyet hukukuna dair kanunlarla fikri mülkiyet korsanlığını, tohumla alakalı düzenlemelerle tohum mevzuatını kendi lehlerine olacak Şekilde kolay kılsınlar, özünde tüm bu stratejiler sömürgecilere aittirler.

Hâlen daha tarım toplumu olan Hindistan gibi yerlerde, (Kovid'den önce de zaten) ağır borçlar altında inleyen çiftçilerin toprakları, sonrasında, yüksek teknolojilerini hâkim kılmaları için teknoloji devlerine, finans kurumlarına ve küresel tarım ticaretine mi teslim edilecek? Yoksa bu öneri, DEF tarafından desteklenen, “hiçbir Şeye sahip olma, mutlu ol” Őiarı üzerine kurulu Yeni Cesur Dünya'nın, bu yeni ütopyanın bir parçası mı?

Gıda üretimi, doğa ve yaşama anlam ve ifade katan, kültürel köklere sahip inançlar arasındaki bağın tümüyle kopartılmasıyla birlikte, elimizde laboratuvarında üretilmiş yiyeceklerle ayakta duran, devletten aldığı gelire geçinen ve üretim sahasında tatmin edici herhangi bir çaba ortaya koymayan, kendisini hiçbir Şekilde gerçekleŐtirmeyen bireyler kalacaktır.

Teknokratik karıŐıklık, kültürel çeŐitlilięi, anlamlı toplumsal bağları ve yüzyılların geleneksel bilgisinden yararlanan ve gıda güvenliğini güvence altına almak için gittikçe artan bir Şekilde geçerli yaklaşımlar olarak kabul edilen tarım ekosistemlerini zaten yok etmiş veya bunların altını oymuŐtur (Örneğin bkz.: *Güney Asya AraŐtırmaları Dergisi*, “Hindistan'da Gıda Güvenliği ve Geleneksel Bilgi” başlıklı bölüm).[8] Şu anda öngörülen devasa teknokratik dönüşüm, insanları tıpkı cansız teknolojik dronlar ve teşvik edilen yapay zekâ gibi kontrol edilecek ve izlenecek mallar olarak görüyor.

Ancak endiŐelenmeyin: Kitlesele iŐsizlięin görüldüğü, devlete bağımlı olunduğu, takip amaçlı ve çipli sağlık pasaportlarının kullanıldığı, nakit para kullanımının ortadan kalktığı, toplu aŐıllamanın gerçekleştirildiği, insanın insanlıktan çıkartıldığı açık hapishanede herkes mülksüz ama mutlu olacak.

Colin Todhunter
19 Aralık 2020

Kaynak: <https://www.globalresearch.ca/own-nothing-happy-being-human-2030/5728960>

Çeviri: [İştirakî]

Dipnotlar

- [1] David Malpass, "Call on Covid-19", 23 Mart 2020, https://www.worldbank.org/en/news/speech/2020/03/23/remarks-by-world-bank-group-president-david-malpass-on-g20-finance-ministers-conference-call-on-covid-19?cid=ECR_TT_worldbank_EN_EXT
- [2] Josh Zumbrun ve David Harrison, "IMF, World Bank", 9 Nisan 2020, <https://www.wsj.com/articles/imf-world-bank-face-deluge-of-aid-requests-from-developing-world-11586424609>
- [3] Enda Miller, "Stag and Earth Mother", 14 Ağustos 1970, <http://www.amerika.org/texts/stag-and-earth-mother-pagan-beliefs-in-ancient-britain-robert-w-nicholls/>
- [4] "Monsoon Festivals", <http://www.walkthroughindia.com/festivals/the-10-major-monsoon-festivals-in-india/>
- [5] Glenn Davis Stone, "New Histories of the Indian Green Revolution", 6 Ocak 2019, http://pages.wustl.edu/files/pages/imce/stone/stone_2019_green_rev.pdf
- [6] Vandana Shiva, *The Violence of the Green Revolution*, 2016, University Press of Kentucky, <https://www.istor.org/stable/i.ctt19dzdcp>
- [7] Navin Pangti, "An Open Letter to the Green Revolution", 6 Mayıs 2020, <https://pangti.com/an-open-letter-to-the-green-revolution/>
- [8] Marika Vicziany ve Jagjit Plahe, "Food Security and Traditional Knowledge in India: The Issues", 20 Ağustos 2017, <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00856401.2017.1342181?scroll=top&nedAccess=true&journalCode=csas20&>

Davos'ta Paydaş Kapitalizmi



Paydaş kapitalizmi, kapitalizmi herkesi kucaklayan bir şeye dönüştürme çabasıdır.

İsviçre'nin Davos kentinde her yıl düzenlenen toplantının ellincisinde Dünya Ekonomi Forumu'nun kurucusu Klaus Schwab'ın mesajının özünü "paydaş kapitalizmi" denilen fikir oluşturuyor.

Schwab, 1972-2002 arası dönemde Cenevre Üniversitesi'nde işletme politikası profesörü olarak çalışmış. 1979 yılından beri ekonomistlerden oluşan bir ekibin kaleme aldığı, dünya genelinde ülkelerin üretkenliğini artırma ve büyüme sürecini hızlandırma potansiyelini değerlendiren, *Küresel Rekabet Gücü Raporu*'nu yayımlıyor. Kariyerin ilk yıllarında Swatch Grubu, Daily Mail Grubu ve Vontobel Holding gibi şirketlerin yönetim kurullarında yer almış. Schwab, Bilderberg grubunun yönetim kurulunda da çalışmış bir isim. Bu grup, serbest piyasacı Batı kapitalizmine ve dünya genelinde sahip olduğu çıkarlara destek verme konusunda elitler arasında belirli bir uzlaşma sağlamak amacıyla 1954'ten beri her yıl konferans düzenliyor. Bu özel toplantılara, dünyadaki büyük oyuncular katılıyor.

Bugün Schwab, toplanma mekânı olarak iş gören, iş dünyası, hükümetler ve üniversitelerdeki küresel elitlerin kapitalizmin işlemesi için fikirler geliştirdikleri bir düşünce kuruluşu. Yeni AB Komisyonu Başkanı, bu yıl söz konusu toplantıya katıldı ve orada Davos'un, "çelişkilerin çözüme kavuştuğu, işlerin yoluna koyulduğu, ihtilafların son bulduğu yer" olduğunu söyledi. Ayrıca başkan, dünyaya daha iyi bir gelecek sunma konusunda kendi vizyonunu paylaştığı, ayrıca bu noktada zeki insanları bir araya getirdiği için Klaus Schwab'a teşekkür etti.

Schwab, bizim paydaş kapitalizmine ihtiyaç duyduğumuzu söylüyor.

"Genel bir ifadeyle elimizde üç model mevcut. İlki, hissedar kapitalizmi. Birçok Batılı şirketin benimsediği bu model, şirketlerin ana hedefinin kârı maksimize etmek olduğunu söylüyor. İkinci model, devlet kapitalizmi. Sadece Çin'de değil, birçok yeni gelişen piyasada öne çıkan bu model, hükümetlere ekonominin yönünü tayin etme hakkı veriyor. Bu iki seçeneğin karşısında ise en fazla önerilmesi gereken üçüncü model duruyor: benim yaklaşık elli yıl önce önerdiğim paydaş kapitalizmi modeli, özel şirketleri toplumun yediemini olarak görüyor. Bence bu model, günümüzde toplum ve çevre bağlamında yaşanan güçlüklerle verilebilecek en iyi cevap."

Schwab'a göre büyük şirketler, "toplumun yediemini" ve "günümüzde görülen toplumla ve çevreyle alakalı güçlüklerin giderilmesindeki ana güç" olmalı. Bu anlamda günümüzde hâkim model olan hissedar kapitalizminin yerini paydaş kapitalizmi almalı. Zira "dar görüşlü bir yaklaşımla kâra odaklanan zihniyet, hissedar kapitalizminin giderek reel ekonomiden kopmasına neden oldu. Bu tür bir kapitalizmin sürdürülemediğini artık birçok insan görüyor." Ayrıca halklar, hissedar kapitalizminin artan gelir ve servet eşitsizliği, iklim değişikliği ve çevresel felâketler, bunun dışında, yeni teknolojilerin artan etkisi gibi meseleleri ele alamamasına karşı tepki geliştiriyorlar. Bu kişilere göre, "Paydaş kapitalizminin dünyanın müşterek hedeflere ulaşmasını sağlaması mümkün."

Peki bu paydaş kapitalizmi neyin nesi? Schwab, bu noktada *Davos Manifestosu*'ndan bahsediyor. Bu manifestoda ise şirketlerin "müşterilerine saygın ve onurlu kimseler olarak muamele etmeleri, tedarik zincirleri dâhilinde insan haklarına saygı göstermeleri, gelecek nesiller için bugün çevrenin hizmetkârı olarak faaliyet yürütmeleri, en önemlisi de performansı salt hissedarların kazançları değil, iyi yönetim hedeflerine, daha temelde çevre ve toplumla alakalı hedeflere nasıl ulaştığı üzerinden ölçmeleri" çağrısında bulunuyor. Pratikte

manifesto, kâr için üretimi esas alan bir sistem olarak kapitalizmin, “müşterek hedeflere şirketlerin öncülüğünde ulaşmayı öngören modele diğer toplumsal kesimleri dâhil eden bir sisteme dönüştürülmesi gerektiği” üzerinde duruyor.

Bu laflar bize, kapitalizmi onun daha çok insanlar için işlemesini sağlamak adına değiştirmeye çalışan radikal ekonomistlerin ve siyasetçilerin laflarını anımsatıyor. Bu noktada akla, “ilerici kapitalizm” tabiriyle Joseph Stiglitz ve “sorumlu kapitalizm” ifadesiyle bir vakitler Demokrat Parti’nin başkan adayı olmayı ummuş bir isim olarak Elizabeth Warren geliyor. Bu fikirlerde amaç, kapitalist şirketleri işçileri, müşterileri, konseyleri vs. hep birlikte dikkate alacak, bunların hep beraber çalışmasını sağlayacak şekilde biçimlendirmek. Bu tür fikirlere sahip kişilerin umudu, esasen kapitalistlerin yatırım sahasında ahlak temelli politikalar benimseme, daha iyi bir ortam sağlama, eşitsizliği azaltma yönünde adımlar atmaları konusunda ikna etmek yönünde. Schwab’ın da ifade ettiği biçimiyle: “İş dünyasının liderlerinin önünde bugün muazzam fırsatlar var. Paydaş kapitalizmine somut bir anlam kazandırmak suretiyle bu liderler, hukukî yükümlülüklerin ötesine geçip toplumda görevlerini bilfiil yerine getirebilirler.”

Bu görüşün samimiyetten uzak ve saçma olduğu çok açık. Nick Buxton’ın tespit ettiği biçimiyle:

“İşin sonunda her daim kâr dürtüsü galip gelir. Şirketlerin yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlayacak bir yaptırım mekanizması, kanun veya mevzuat yoktur. Bu, tümüyle gönüllü işleyen bir süreçtir ve kendi kendisini düzene sokacak pratiklere tabidir. Söz konusu sürecin şirketlerin kâr etme amacıyla gelişmesi, asla mümkün değil değildir.”

Schwab ve Davos’taki arkadaşlarının dünyadaki toplumsal sorunların çözüme kavuşturulacağı sürece mega şirketlerin öncülük etmeleri ve bu şirketlerin sadece para kazanmakla yetinmemeleri gerektiğinden bahsettiği günlerde ABD Başkanı Donald Trump, bu insanlara borsaların yüksek rakamlarla kapandığını, kapitalizmin onlar sayesinde iyi işlediğini, çevre

krizi veya artan eşitsizlik konusunda enseyi karartmamak gerektiğini söylüyordu.

Schwab’ın *Davos Manifestosu*’nu yayımladığı günlerde Oxfam, küresel eşitsizlikle ilgili yıllık raporunu açıkladı. Oxfam’ın raporuna göre bugün dünyada 2153 milyarder, dünya nüfusunun yüzde altmışını teşkil eden 4,6 milyar insandan daha fazla servete sahip. Dünyadaki 22 zengin, bugün Afrika’daki tüm kadınların toplamından daha fazla zenginliği elinde bulunduruyor. Her gün kadınlar, 12,5 milyar saat ücretsiz çalışıyorlar, böylelikle her yıl dünya ekonomisine 10,8 trilyon dolar katkı sunuyorlar, bu rakamsa dünyada teknoloji üreten sanayinin ürettiği değerın üç katından fazla. En zengin yüzde birlik kesimden önümüzdeki on yıl boyunca vergi alınması durumunda, yaşlı ve çocuk bakımı, eğitim ve sağlık gibi sektörlerde 117 milyon iş imkânı oluşturmak için gerekli yatırıma denk para elde edilebiliyor.

Şirketlerin öncülük ettikleri bir düzenin eşitsizliği azaltması mümkün değil. Aynı durum, iklim değişikliği için de geçerli. 2019’da dünyadaki ortalama sıcaklıklar konusunda rekora şahitlik edildi. Avustralya’da ormanlar yandı, Endonezya, sel felâketlerinin çilesini çekti. Gelgelelim Birleşmiş Milletler’in salınımlarla ilgili raporunda dile getirildiği biçimiyle, “önümüzdeki birkaç yıl içerisinde sera gazı salınımları en üst seviyeye çıkacak. Müdahale ertelendikçe kesintilerin daha köklü ve hızlı olması ihtiyacı gündeme geliyor. 2030 yılında salınımların yüzde 25 düzeyinde olması gerekiyor. Küresel ısınma, iki santigradın altında olmalı.” Tam da Davos’ta Greta Thunberg’in dile getirdiği biçimiyle, iklim değişikliği meselesinin çözümü konusunda herkes konuşuyor, ama etkili bir adım atana rastlanmıyor.

Bir de dünya ekonomisinin mevcut hâlimden söz etmek gerekiyor. Hissedar kapitalizmi canlanıyor, borsalar rekor kırıyor, dolayısıyla paydaş kapitalizmi için işler zorlaşıyor. 2020’deki Davos toplantısında IMF, dünya ekonomisine dair ihtimallerle ilgili raporunu sundu. IMF baş ekonomisti Gita Gopinath, önceki Ekim ayı tahminine kıyasla 2020 ve 2021’de büyüme oranının düşeceğini açıkladı. IMF başkanı Kristalina Georgieva ise dünya ekonomisinin otuzlardaki Büyük Buhran’a geri dönme riskiyle karşı karşıya olduğu uyarısında bulundu.

Georgieva, mevcut dünya ekonomisinin 1929'daki büyük borsa çöküşüyle sonuçlanan yirmili yıllardaki ekonomiyi andırıldığını söyledi. "Eşitsizlik düzeyindeki ve belirsizliklerdeki artışın sebebi, iklim konusunda dünyanın yüzleştirdiği acil durum ve ticaret savaşları. Bu noktada entegrasyon ve teknoloji denilen iki gücün, ilk parlak döneme, yirmi yıllardaki sıkıntılara, nihayetinde de mali felâkete yol açtığı sürece benzer bir süreçten geçiyoruz."

Peki başkanın bu sürece yönelik cevabı ne? Herkesi kucaklayan bir finans sektörü!

"Finans sektöründe sunulan hizmetler, esasen hayırlıdır. Gelişmekte olan ekonomiler, herkese başarı şansı sunmak için daha fazla finansa ihtiyaç duymaktadırlar. Maliye politikasının güçlü bir aygıt olarak varlığını muhafaza ettiği koşullarda bizim, finans sektörüne yönelik politikaları dikkate almamız beklenemez. Eğer bu politikaları gündeme almazsak, 2020'ler giderek yirmili yıllara benzeyecektir. [...] Ama tabii hayrın şerre dönüşmesi ihtimali her zaman vardır. Finans alanına aşırı yoğunlaşma ve finans krizi de eşitsizlikleri körükler. Dolayısıyla bizim, ifratla tefrit arasında bir denge bulmamız gerekmektedir."

Gelişmeler, paydaş kapitalizminin başarıya ulaşması konusunda gerekli güvenceyi vermiyor. Davos'tan önce yapılan bir ankette katılımcıların yarısından fazlasının mevcut biçimiyle kapitalizmin hayır getirmekten çok zarara yol açıldığını söylemesine şaşmamak lazım. Bu kanaat, tüm yaş gruplarından, cinsiyetlerden ve gelir düzeylerinden insanlar tarafından dillendiriliyor. Bu görüşe sadece altı piyasada, Avustralya, Kanada, ABD, Güney Kore, Hong Kong ve Japonya'da destek sunulmuyor. En fazla desteği yüze 75'lik oranla Tayland'da, en düşük desteği yüzde 35'lik oranla Japonya'da alıyor. ABD'de ilgili tespite yönelik desteğin oranı, sadece yüzde 47.

Ankette ayrıca katılımcıların yüzde 48'inin sistemin başarısız olduğuna inandığından söz ediliyor. Sistemin kendileri hayrına işlediğine inananların oranı, yüzde 18. Yüzde seksen sekizi

ise elitlerin daha da zenginleştiklerini, sıradan insanların faturalarını ödemek için cebelleştiklerini söylüyor. 28 piyasanın 15'inde çoğunluk, finans sahasının geleceği konusunda kötümser. Birçok insan, beş yıl sonra bugünden daha iyi bir durumda olmayacağını düşünüyor.

Hissedar veya paydaş kapitalizmi de olsa kapitalizmin kendisine verilen destek pek fazla değil.

Michael Roberts

22 Ocak 2020

Kaynak:

<https://thenextrecession.wordpress.com/2020/01/22/stakeholder-capitalism-in-davos/>

Çeviri: [İştirakî]

Ulusötesi Elit Faşizm



İktidar merkezlerinin asıl büyük endişesi, "halk sağlığı"dır. Halk sağlığı ise insanlık tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir başarıdır. O, hazırlık süreci yıllardır devam eden, toplumlara karşı yürütülen bir psikolojik savaştan başka bir şey değildir.

Mart 2020'den bu yana, 1989-1990 sonbaharından beri sistemsel düzeyde gelişmekte olan yönetim biçimi, kendisini tümüyle ortaya koymuştur: ulusötesi düzlemde faaliyet yürüten oligarşik kast, Batı "demokrasiler"inde hâkimiyeti ele geçirmiştir.

"Geleneksel" faşizmin kitle tabanı, propagandayla tahrik olmuş, coşkulu küçük burjuvaziydi.[1] Bu anlayışa göre lider (devlet) kitleye tüm kötülüklerden kurtulma sözü veriyordu. Lider kitleleri, kitleler de lideri (devleti) geleceğe taşıyacak, lider kitleleri savaşa sürükleyecek ve (tekelci) sermayenin çıkarları doğrultusunda onları mahvedecekti.

Son yirmi-otuz yıl içerisinde sahneye, kendi aralarında güçlü bağlara sahip ulusötesi kast çıktı. Artık bu kast, açıktan bir savaş yürütmüyor, toplumsal yapıları kendisine yönelik birer tehdit olarak görüyordu. Mart 2020'den beri iktidar merkezleri, savaş alanını içeriye doğru genişlettiler ve bu işi korona rejimini tesis etmek adına yaptılar.

"Ulusötesi elit faşizm" derken ben, yürütme komiteleri olarak ulusötesi dijital, askerî, istihbari kuruluşları, bilim, medya ve hükümetlerden oluşan yapıyı içeren ulusötesi iktidar elitlerini, ulusötesi kapitalist sınıfın tesis

ettiği ittifakı kastediyorum.[2] Ben, bu birlikteliği kendi "konak" bedenlerine hizmet eden, sivil toplumlara ait parazitler olarak adlandırıyorum.

Yeni düzenin yönetim aracı, herhangi bir zamanda etkinleştirilebilen bir salgın rejimine dayanan sağlık diktatörlüğüdür. Bugün Covid-19, belki yarın gündeme gelecek rinovirüsler, başka bir zaman yaşanacak sıtma salgını veya "biyolojik savaş" saldırısı, bu türden bir araçtan ibarettir.

Şu bitmek bilmeyen "terörle mücadele" hattı, Mart 2020'den itibaren "salgınla mücadele" hattı ile birleştirilerek derinleştirildi. Bu sefer mücadelenin hedefinde tüm insanlık duruyor.

İktidar merkezlerinin asıl büyük endişesi, "halk sağlığı"dır. Halk sağlığı ise insanlık tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir başarıdır. O, hazırlık süreci yıllardır devam eden, toplumlara karşı yürütülen bir psikolojik savaştan başka bir şey değildir.

İktidardaki kliklerin onlarca yıllık başarısızlıklarının ardından Batı'da siyasetin meşruiyeti 2019'un sonuna gelindiğinde iyice sıfırlanmıştı. Gezegeni, insanlığı, birlikteliği, iç ve dış huzuru ve insanlık tarihindeki tüm olumlu değerleri mahvedenler, bugün kendilerini insanlığın büyük kurtarıcıları olarak pazarlıyorlar.

Dünya için felâket hâlini almış olan kapitalizmi yönlendirenlerin, bu felâkete sebep olanların halk sağlığı konusunda endişe ettiklerini düşünmek için, medyanın tarihle bağı kopmuş, şüphe nedir bilmeyen, çocukça hareket eden, medya eliyle beyni yikanmış kişiler olmak gerekiyor.

Kalıcı Bir Hâl Olarak Olağanüstü Hâl

İktidar merkezlerinin "kitle tabanı", uzun zamandır birileri tarafından ikna edilmiş isimlerin peşinden gitmiyor. İktidar merkezlerini korku ve panikle yönlendirilen, yalana boğulan, terörize edilen kitleler destekliyorlar. Kitle iletişim araçlarının yaydığı aptallık, insanlığın korkuya kul olmasını güvence altına alıyor.

Amerikan Ekonomik Araştırma Enstitüsü'nden Jeffrey A. Tucker, "Bu Delilik Ne Vakit Sona Erecek?" başlıklı makalesinde şunları söylüyor:

"Anksiyete bozuklukları, paranoyak sanrılar ve irrasyonel

korku konusunda uzmanlaşmış pratisyen bir psikiyatristim. Tüm bu hastalıkları bir uzman olarak tedavi etmeye çalışıyorum. Olağan zamanlarda bu sorunları gidermek güç bir iştir. Bugünse tıpla alakalı olan bu koşul, herkesi bağlamaktadır. Sebebi her şey olabilir ama bugün hastalığa yönelik korku, kitlesel panik hâlini almaktadır. Görünüşe göre bu panik, bilerek ve kasten yayılmaktadır. Bu, çok üzücü bir gelişmedir. Zira panik bir başladı mı yol açacağı psikolojik hasarı onarmak yıllar alacaktır.” [3]

Ayrıca bu noktada maske zorunluluğundan da bahsetmek gerekir. Maskenin zorunlu kılınmasında amaç, kitlelere boyun eğdirmek ve onların itaat etmesini güvence altına almaktır. Böylesi bir süreç dâhilinde maske takanlar, “uyumlu” bireyler kılınacak, onların otoriteye teslim olmaları sağlanacak, öte yandan “maske düşmanları” ise “birbirinden kopuk tehlikeli unsurlar” olarak gösterilip yasadsız ilân edileceklerdir.

Şu an görebildiğimiz kadarıyla bu düzeni tesis edenler, okullarda çocuklara zorla maske takarak onları terörize etmektedirler. Egemenler, yeni tebaasını bu şekilde yetiştirmektedirler.

İktidar merkezlerinin yönetim aracı, yurttaş haklarının ortadan kaldırıldığı, “salgın” üzerine kurulu olağanüstü hâldir. Merkel kliği ve çevresi, anayasayı bu tür haklardan arındırmış, tüm o soğukkanlılıkları ile onu egemenler için pırl pırl etmiştir. Artık ortada, bunların olağanüstü hâli istedikleri vakit kalıcı kılmalarına mâni olacak hiçbir güç ve kanun bulunmamaktadır.

Zaten “partili demokrasi” denilen eksik bir biçimini tecrübe ettiğimiz demokrasi, salgın koşulları üzerinden askıya alınmış durumdadır. Güçler ayrılığı ilkesinin yerinde epeydir yeller esmektedir.

Bill Gates ve onun bilim ile siyaset sahasındaki işbirlikçileri, bizim bir daha salgın öncesi döneme dönmememizi istiyorlar.[4]

Bildiğimiz şekliyle demokrasi rafa kaldırıldı. Bernd Hamm bu gerçeği 2017’de şu şekilde dile getirmişti:

“Neoliberal ideoloji, devlet düzenlemelerinin kaldırılmasına ve servetin yüzde birlik zengin kesimin elinde toplaşmasına katkıda bulundu. Bugün zenginler, eyalet yasalarının önemli bir bölümünü kendi lehlerine olacak şekilde biçimlendirebiliyorlar.

Parlamenteler, müdürler, muhasebe firmaları, avukatlar, vergi danışmanları, düşünce kuruluşları, radyo istasyonları, film stüdyoları, yayıncılar, medya, araştırmacılar, yazarlar, lobiciler, koruma görevlileri ve hizmetlerindeki diğer uşaklar, zenginlere tavsiyelerde bulunuyorlar ve onları yapıp ettikleri işler dâhilinde koruyorlar.

Özel mülkiyet, kapitalizmin altın buzağısıdır. Kural ve yasa tanımayan kapitalizmse egemen sınıfın kutsal kitabıdır. Bunlar, polisi ve orduyu bile kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçirebilirler. Ulus devlet ve başındaki hükümet, önemsiz kurumlar hâline gelmiştir. Buna karşın bugün her şeyin ötesinde hükümetler için asıl zorunluluk, kitleleri kontrol altında tutmaktır. Bu, demokrasi projesinin sonunu ifade eder. Artık nihayet plütokrasi muktedir olmuş, o sessiz darbeyi gerçekleştirmiştir.”

[5]

Geleneksel faşizm, kitlesel destek ve propagandayı, düşmanlarına karşı vahşi (sokak) terörü ve meclis kavgalarıyla birleştirdi. Oysa ulusötesi seçkinlerin faşizmi, çok daha incelikli ve zekidir. Bu tür faşizmin Almanya versiyonu olarak Merkel kliği, neoliberalizm yanlısı partidir ve onun medya yüzüdür. Merkel çizgisi, zenginlerin yatağından çıkmayan bilimle [6] birlikte, konumlarını güçlendirmek ve iktidarlarını sürdürmek için her türden propaganda aracı ve sansür yöntemiyle muhalefeti susturmaya, “sapkınlar”ı ezmeye çalışmaktadır.

Dünya Ekonomisinin Sıfırlanması

İktidar merkezleri, hedeflerine ulaşmak için kitleleri birkaç kez eve kapatma derdindedirler. Nihayetinde onların amacı, dünya ekonomisini sıfırlamaktır.[7]

Dünyayı felâketin eşiğine getirip bırakmış olan kapitalizmi “yenilemek” istiyorlar. Asıl amaç, kapitalist sistemi büyük sıfırlamanın ardından dördüncü sanayi devriminin yaratacağı yeni koşullarla birlikte sürdürmek.

Devletler, tümüyle uluslararası finans endüstrisinin denetimine tabi olacaklar.

Korona krizinden önce Almanya'nın ulusal borcu, yaklaşık 2 trilyon avroydu. Bu borç, 75 yılda birikti. Merkel ekibi, söz konusu borcu üç ayda ikiye katladı.

Deutsche Bank, korona krizinin neden olduğu dolaylı hasar konusunda, 24 Nisan 2020'de şunları söylüyordu:

"Hesaplamalarımıza göre Alman devleti, krizle mücadele kapsamında uygulamaya konulan paketler aracılığıyla 1,9 trilyon avro gibi gerçekten baş döndürücü olan bir tutarı devreye sokabilir ki bu tutar, Alman GSYİH'sinin yarısından fazlasına denk düşüyor." [8]

Deutsche Welle ise 24 Haziran 2020 şunları yazmış:

"Korona salgını ve sonuçlarına karşı mücadele için hükümetler ve merkez bankaları, en az 15 trilyon doları [...] şimdiden gözden çıkarttılar. Bu, dünyadaki borç yükünün daha hızlı büyümesine neden oluyor: Şirketlerin ve bankaların borçları da dâhil olmak üzere, bankacıların lobi çalışması için kullandıkları dernek olan Uluslararası Finans Enstitüsü'nün toplam borcu, akla hayale gelmeyecek bir rakama ulaştı ve 250 trilyon doları buldu." [9]

Haziran 2020'de Dünya Bankası Belarus'a, ülkenin kapanmayı, yani ekonomisinin çökmesini kabul etmesi şartıyla, 940 milyon dolar tutarında bir kredi teklifinde bulundu.[10]

Bugün iktidar merkezleri, devletleri borçlandırmak suretiyle, devletlerin elinde kalmış malı mülkü uluslararası finans endüstrisinin kontrolü altında özelleştirmek için elinden geleni yapıyorlar.

Korona kriziyle iflasın eşiğine gelen şirketler, bu şirketlerin maliyetinin yükünü vergi mükelleflerinin sırtına zorla yüklemek adına, devlet kontrolü altında radikal kararlar alan hükümetlere teslim ediliyorlar. Devletlerin borçlandırılması ise insanları köleleştirmek için kullanılan bir yöntem.[11]

Avrupa'da AB, ulus devletlerin demokratikleştirilmesinin ana kontrol merkezidir. İktidardaki ekonomik ve siyasi klikler, hasta AB'yi iktidar projesi olarak muhafaza etmek, ulus devletlerin demokratik kurumlarını tamamen baltalamak ve parlamentoların yetkilerini daha da zayıflatmak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

Yirmi yedi AB ülkesi, kısa süre önce, 1,8 trilyon avroluk finans paketi ve bütçe konusunda anlaşmaya vardı.

Daha önce Yunanistan'a yapılan yardımda da görüldüğü üzere bu para, önce eski borçları ödemek için bankalara akacak.[12]

Demokrasiyle bir alakası bulunmayan komisyonlar, yönetim kurulları, senatolar, paydaş anlaşmaları ve kapalı kapılar ardında oluşan her türden komitenin görevi, ulusötesi oligarşinin kast sistemini muhafaza etmek. Burada ulus devlet, sadece halkları kontrol altında tutacak baskı aygıtı ve gözetleme organı olarak iş görüyor.

Nüfusun Azaltılması

Dünya nüfusunun azaltılması meselesi, dünya genelinde ekonominin sıfırlanması girişiminin ayrılmaz parçasıdır.[13]

Dünya nüfusunun “arındırılması”, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yanı sıra yüz milyonlarca çalışanı olan küresel tedarik zincirlerinin yok olması demektir.

Uluslararası yatırım stratejistlerinin “sömürdüğü”, alt ve orta sınıfın belirli bir kısmı, serbest meslek sahibi olmaktan çıkarılıp bağımlı düşük ücretli sektöre girecek, diğerleri dijital sahaya ve platform şirketlerine, onların

sömürüyü artırma amaçlı stratejilerine tabi olacak, tam da hükümet stratejistlerinin amaçladığı gibi, bu insanların büyük kısmı yok olacak.

Uluslararası Çalışma Örgütü'ne göre, kayıt dışı olarak adlandırılan sektörde çalışan, düzenli bir iş sözleşmesine sahip olmayan 1,6 milyar kişi, ilk kapanmanın sonucu olarak işsiz kaldı.

Bu noktada sorulması gereken soru şudur: “Bu süreçte geçim imkânları ortadan kaldırılan kaç yüz milyon insan ölecek?”

İktidar merkezleri, milyonlarca cesedin üzerine çıkmış, etrafa gülücük dağıtıyorlar. Sadece 1989'dan sonra yaşanan savaşlara baksak, o pis gülümsemeyi göreceğiz çok fazla sahneye tanıklık ederiz. Birinci Dünya Savaşı ve İkinci Dünya Savaşı 100 milyondan fazla can aldı.

Hedeflendiği biçimiyle, geçim imkânlarının ortadan kaldırılmasıyla bu 1,6 milyarlık nüfusun sadece yüzde onu bile ölse, bu, 160 milyon kişinin öleceği anlamına gelir.[14] Oysa daha fazla insan ölecek, burası kesin.

İktidar merkezlerinin ve onları sembolize eden isim olan Bill Gates'in aşı uygulamalarıyla dünya nüfusunu azaltmayı amaçlayıp amaçlamadığı, bugün herkesin tartıştığı bir konu.[15]

Bill ve Mellinda Gates, aşılama çalışmalarıyla insanlığın büyük kurtarıcıları olarak takdim edilmektedir.[16] Ama asla kurtarıcı değil! Tek yaptıkları, büyük ilaç tekelleri, büyük finans tekelleri ve dünya hükümeti için yeni devasa çalışma modelleri oluşturmak ve bu modelleri, bugün her türden propaganda ve baskı aracı ile birlikte sahneleniyorlar.

Bill Gates için aşılama faaliyeti, aşıyla ilgili yürüttüğü işleri parasal açıdan besleyen ve küresel sağlık siyaseti üzerinde kendisine diktatörlere has bir kontrol yetkisi bahşeden “stratejik bir hayırseverlik” pratiği.[17]

Dördüncü Sanayi Devrimi

Dördüncü sanayi devrimi [18] şunları hedefliyor:

Tüm demokrasinin ilga edilmesi,

Yeni bir jeopolitik düzen,

5G [19] ve onunla bağlantılı uydu teknolojisi. 5G, her şeyden önce ordunun savaşları tümüyle yeni

temeller üzerinden yürütmesi için geliştirilmiş bir teknolojidir. 5G'nin tesis edilmesi durumunda insanlar ve doğa için yol açacağı sonuçlar tamamen görmezden gelinmektedir,

Nesnelerin İnterneti [20], bilgi toplumunun küresel altyapısının teknolojileri ile ilgilidir,

Nakit parasız bir dünya [21],

Sosyal mesafeli soğuk bir sosyal yaşamın kurulması ve topyekûn biyometrik kontrol,

İlaç firmalarının her türlü sorumluluktan kurtarıldığı genetik ve nanoteknoloji kullanan zorunlu bir aşılama rejimi,

Yapay zekânın post-hümanizm ve transhümanizm ile bağlantılı olarak genişlemesi, yani insan ve makinenin birleşmesi [22],

“Akıllı Şehirler”in geliştirilmesi [23].

Özetle, ulusötesi “elit” faşistlerin, dünyanın diktatörlükle yönetildiği bir yeni dünya düzeni için uğraştıklarını söyleyebiliriz.

Büyük sıfırlamadan [24] sonra, arındırma faaliyetleri ardından dünyada kalan nüfus gözlerini muhtemelen yeni bir dünyaya açacak. İktidar merkezleri, dördüncü sanayi devrimine geçişten sonra kurulacak yeni dünya düzeninin eski hâle döndürülmemesini güvence altına almak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

Yeni Bir Başlangıç İçin Gerekli Şartlar

İktidar merkezleri, dünyayı sınırlama olmaksızın yeniden inşa ettiklerinden, onlara karşı direnişin de insanlığın bilhassa Batı demokrasilerindeki insanların mevcut bataklıktan nasıl çıkılacağı konusunda düşünceler geliştirmesi gerekmektedir: Bu konuda şu türden öneriler sunulabilir:

Siyasi partilerin önceki şekil ve işlevleriyle tasfiyesi,

Paranın kölesi olmuş lobi kuruluşlarının lağv edilmesi,

Gizli servislerin feshi, en azından büyük ölçüde küçültülmesi,

Ordunun milli savunmaya indirgenmesi,

Siyasetçi dokunulmazlığının kaldırılması,

Anayasa veya yasanın ihlal edildiği ve genel kamuoyunun zarar görmesi durumunda parti mallarına veya politikacıların mal varlıklarına el konulması,

Gerçek sorumluluğu, politik sorumluluğu üstlenme, göreve geldiğinde edilen yemin çiğnendiğinde verilen cezaların artırılması,

Kurucu meclislerin toplanması,

Doğrudan demokrasinin güçlendirilmesi,

Tümüyle yeni bir medya anlayışı, bu bağlamda medyanın halk demokrasisinin kontrolüne teslim edilmesi.

Yeni nesil siyasetçiler, kamu görevine geçmeden önce kendilerini “hayatta” kanıtlamış, etik ve ahlaki ilkelere uymalı, anayasa ve hukuka uygun olmalı ve bundan sorumlu olmalıdır.

Böylece ilk önemli adım atılmış olacaktır.

Ulrich Mies

22 Ağustos 2020

Kaynak: <https://www.rubikon.news/artikel/transnationaler-elitenfaschismus>

Çeviri: [İştirakî]

Dipnotlar

- [1] Ignazio Silone, *Seine Entstehung und seine Entwicklung*, (ilk basım tarihi 1934), Frankfurt 1978, s. 273 ve sonrası.
- [2] Bkz. William I. Robinson, *Global Capitalism and the Crisis of Humanity*, New York 2014.
- [3] Jeffrey A. Tucker, “When Will the Madness End?”, 10 Temmuz 2020, <https://www.aier.org/article/when-will-the-madness-end/>.
- [4] Michael Morris, *Lockdown*, 2. baskı, Fichtenau 2020, s. 153.
- [5] Bernd Hamm, “Das Ende der Demokratie – wie wir sie kennen”, Ulrich Mies, Jens Wernicke (Hg.) *Fassadendemokratie und Tiefer Staat. Auf dem Weg in ein autoritäres Zeitalter* içinde, Viyana 2017
- [6] “Milletvekili Kretschmer ve Profesör Reiss”, *Yuvarlak Masa*, 7 Ağustos 2020, <https://youtu.be/Rx-ec3nUerc>
- [7] Klaus Schwab, “Great Reset”, 3 Haziran 2020, <https://youtu.be/pfVdMWzKwjc?t=4682>
- [8] Deutsche Bank, “Corona-Krise”, 24 Nisan 2020, https://www.deutsche-bank.de/dam/deutschebank/de/shared/pdf/Corona-Krise_Staatsverschuldung_d%C3%BCrft_rapide_ste.PDF
- [9] “Bring die Corona-Krise den Schulden-Ballon zum Platzen?”, 24 Haziran 2020, <https://www.dw.com/de/bring-die-coronakrise-und-covid-19-den-schulden-ballon-zum-platzen/a-53911025>
- [10] “WB Offered Belarus”, 29 Temmuz 2020, <https://www.thegatewaypundit.com/2020/07/world-bank-offered-belarus-940-million-coronavirus-loan-locked-destroyed-economy/>
- [11] “Bundesregierung”, 11 Ağustos 2020, <https://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/505741/Bundesregierung-prueft-weiter-Staatsbeteiligungen-an-14-Konzernen>
- [12] “Corona”, 30 Temmuz 2020, <https://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/505440/EU-spricht-vom-Wiederaufbau-nach-Corona-Tatsaechlich-geht-es-um-die-Rettung-der-Superreichen>
- [13] Michael Morris, *A.g.e.*, s. 142 ve sonrası.
- [14] James Brownsell, “Half the World’s Workers”, 29 Nisan 2020, <https://www.aljazeera.com/economy/2020/04/29/half-the-worlds-workers-face-losing-their-jobs-says-ilo/>; ILO Monitor, “Covid-19”, 29 Nisan 2020, <https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/--->

- dcomm/documents/briefingnote/wcms_743146.pdf; “Job Losses”, 29 Nisan 2020, https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_743036/lang-en/index.htm
- [15] “Bill Gates”, 24 Mart 2020, <https://youtu.be/uewoy-Iln-g?t=42>, 42. Saniye.
- [16] “Bill Gates”, 1 Nisan 2020; “Bill Gates”, 28 Eylül 2012, <https://youtu.be/FzcERrUyeFI>.
- [17] Children’s Health Defense, <https://childrenshealthdefense.org/>; ayrıca bakınız Michael Morris, *a.g.e.*, s. 148.
- [18] “Fourth Industrial Revolution”, <https://intelligence.weforum.org/topics/a1Gbo000001RlhBEAW?tab=publications>; “Leadership”, <https://intelligence.weforum.org/topics/a1GoX000004Q9aRUAS?tab=publications>.
- [19] Frank Adlkofer’in yazıları, <https://www.rubikon.news/autoren/franz-adlkofer>.
- [20] “Internet der Dinge”, https://de.wikipedia.org/wiki/Internet_der_Dinge; “Internet of Things”, <https://www.weforum.org/platforms/shaping-the-future-of-the-internet-of-things-and-urban-transformation>.
- [21] “Blockchain”, <https://intelligence.weforum.org/topics/a1Gbo0000038qmPEAQ?tab=publications>
- [22] “Roboter”, 8 Ağustos 2020, <https://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/505482/Roboter-sollen-kuenftig-aufgebrachte-Kunden-beruhigen>; “Artificial Intelligence”, <https://intelligence.weforum.org/topics/a1Gbo000000pTDREA2?tab=publications>.
- [23] “Smart City”, 6 Ağustos 2020, <https://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/505622/Smart-City-Das-grosse-Wettruesen-der-Berater-mit-den-Hochglanz-Studien>.
- [24] “Great Reset”, <https://intelligence.weforum.org/topics/a1GoX000006OLciUAG?tab=publications>

